

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Sylabus a metodické postupy pro výuku předmětu Didaktika latinského jazyka

Martina Vaníková

Bořivoj Marek

Ústav řeckých a latinských studií

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta

2022

Sylabus byl inovován v rámci projektu „Podpora pregraduálního vzdělávání budoucích učitelů na UK“, registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0016093, financovaného prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Toto dílo s názvem Sylabus a metodické postupy pro výuku předmětu Didaktika latinského jazyka od autorů Martiny Vaníkové a Bořivoje Marka je dostupné pod licencí Creative Commons BY-SA 4.0 International. Licenční podmínky jsou dostupné na adrese <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>. Při zachování těchto podmínek, tedy především uvedení původu díla, jste oprávněni dílo šířit, upravovat, a to i komerčně.

1. Obecný úvod

Latina je jedinečnou vstupní branou k poznání dějin evropské civilizace a jejího myšlenkového a jazykového bohatství. Na SŠ sice primárně bývá součástí vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“, vykazuje však výrazné interdisciplinární přesahy. Studium latiny jako flektivního jazyka s pevnými morfologickými, větnými a souvětnými paradigmaty uvádí do systému překvapivě blízkého češtině. Její bezmála permanentní soužití s mateřským jazykem ve výuce kultivuje vyjadřovací schopnosti v něm, práce se slovem (termínem) a škálou jeho významů pak výrazně prohlubuje jazykovou kulturu a tříbí jazykový cit. Nezastupitelnou roli plní latina i při studiu cizích jazyků, a to nejen románských, ale i angličtiny a němčiny. Jejich výuku zasazuje do širších jazykových souvislostí a umožňuje těžit ze znalosti obsahu latinských nebo z latiny vzešlých výrazů v nich. Oproti jiným předmětům rozvíjí latina oba typy logického myšlení, jak konvergentní, tak divergentní. Schopností abstrakce a aplikace zobecněného se ocitá blízko filozofie a matematiky. Její výuka přispívá k integraci poznatků z řady dalších předmětů (dějepis, literární historie a teorie, psychologie a dějiny výtvarného umění). Vědomí společných evropských kořenů, schopnost docenit hodnotu dědictví, jež nám antická civilizace a latinský středověk předaly, přispívá prostřednictvím latiny i k větší odpovědnosti za jeho uchování a rozvíjení.

1.1 Cíl kurzu

Cílem kurzu je aplikace jak teoretických a metodických postupů, které přináší moderní lingvodidaktika, tak vývin systému nástrojů, které pomohou studentům poznatky teorie přenést do praxe. Kurz má studentům poskytnout účinnou přípravu na absolvování následných praxí i na zvládnutí budoucího učitelského povolání. Již během absolvování kurzu se tedy studenti začnou seznamovat s tím, jak sestavovat své učitelské portfolio (a to rovnou na digitální bázi), které jim po absolvování kurzu i následné praxe pomůže ve zhodnocení a evaluaci svého rozvoje coby učitele a v reflexi učiněných kroků. Jedním z primárních cílů kurzu je objasnit studentům význam výuky latiny v dnešním světě a reflektovat její postavení a postavení těch, kdo ji vyučují. Nezapomínáme ani na přípravu studentů na didaktickou práci s žáky s poruchami učení a na roli latináře jako jednoho z představitelů mezioborového vzdělávání.

1.2 Popis kurzu

Je nutno respektovat dvojí zaměření a specifickou učitelství latiny, tedy orientaci nejen na výuku jazyka, ale také literatury. Tyto složky jsou v případě mrtvého klasického jazyka neoddelitelné. Na výuku latiny lze navíc jen obtížně aplikovat doporučení Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, takže je nutno vytvořit doporučení vlastní, jen částečně vycházející z metodiky živých jazyků a z obecné přípravy ke studiu jazyka. Pro potřeby didaktiky latiny je nezbytné také poněkud upravit soubor deskriptorů učitele cizího jazyka, které vznikly součinností platformy didaktiků FF UK. Na pedagogické bázi vycházíme z poznatků, které studenti získali na kurzech pedagogicko-psychologického základu a odvíjíme od nich představu o výkladu oborové didaktiky. Pracujeme s aktuální, zejména zahraniční literaturou, neboť moderní didaktika latiny v českých zemích prakticky neexistuje.

Koncepce kurzu je postavena na funkční syntéze požadavků soudobé didaktiky latinského jazyka a latinské literatury, znění akreditací učitelských studijních programů na FF UK, výsledcích diskuze didaktické platformy tamtéž a snahy o realizaci cílů k dosažení profesních kompetencí každého budoucího pedagoga, stanovených sebehodnotícími deskriptory. Rozvoj těchto kompetencí je mapován tvorbou učitelského portfolio. Cílovou skupinou kurzu jsou studenti bakalářského studia Latinského jazyka a literatury se zaměřením na vzdělávání, u nichž se předpokládá, že svou učitelskou přípravu završí v navazujícím magisterském studiu Učitelství latinského jazyka a literatury pro střední školy. Na tyto studenty

klade současné školství požadavek, aby nejen skvěle ovládali svůj obor – cesta k tomuto cíli není rozhodně krátká, neboť ze středních škol si studenti přinášejí obvykle opravdu jen základní znalost latiny, a je nutné, aby pro její dobré zvládnutí přečetli množství původních latinských textů a absolvovali řadu kurzů a seminářů -, ale aby také byli vybaveni dovednostmi a způsobilostmi středoškolského učitele značně specifického předmětu. K tomu všemu je tento kurz vede a připravuje tím, že je seznamuje s nejnovějšími trendy ve vyučování latiny, poskytuje jim metodiku práce s autoevaluačním nástrojem profesního portfolia v digitální podobě, poskytuje jim mnoho příležitostí k nácviku vlastní výuky v podobě mikrovyučování, průběžně jim nabízí zpětnou vazbu a připravuje je na zvládnutí praxí, které absolvují jak v bakalářském, tak později v magisterském studiu.

1.3 Popis získaných způsobilostí

- správně vyhodnotit postavení latiny v kurikulu gymnázií a modulovat podle toho své didaktické působení
- akceptovat specifika výuky latiny a pracovat se syntézou doporučení Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a metodiky vypracované na základě specifík didaktiky latiny
- orientovat se ve spektru tuzemských i zahraničních výukových materiálů a učebnic
- sladit své didaktické postupy s poznatky z oblasti pedagogiky a psychologie
- efektivně plánovat výuku, jejíž vybrané výstupy zařadí budoucí učitel do svého portfolia
- orientovat se v metodách výuky latiny a antické literatury a dle situace na konkrétní škole a dle RVP a ŠVP volit ty nejvhodnější
- přizpůsobit výuku latiny případným žákům s poruchami učení
- orientovat se v moderní světové literatuře zaměřené na didaktiku latinského jazyka a latinské literatury a jejich jednotlivých oblastí
- pracovat s moderní technikou a využívat internetových a multimediálních nástrojů, a dokonce na jejich bázi stavět výuku či alespoň její část
- uvědomit si potřebu neustálého profesního rozvoje a neustávat v dalším průběžném sebevzdělávání
- pravidelně provádět sebehodnocení a postupně naplňovat požadavky deskriptorů
- vytvářet žákům a prostředí adekvátní způsob testování nabytých vědomostí a dovedností a komunikovat s nimi během celého výukového procesu a poradit jim nejefektivnější učební strategie a techniky
- vstřícně a operativně komunikovat se všemi účastníky vzdělávacího procesu, vysvětlit jim svůj styl výuky a být otevřený vůči zlepšujícím návrhům a inovacím.

Budoucí učitel latiny by si absolvováním tohoto kurzu měl již částečně osvojit následující výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvíjení těchto klíčových kompetencí u žáků:

Kompetence k učení

- učitel ve výuce prezentuje různé přístupy ke studiu jazyka
- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí mezi latinou, mateřštinou a dalšími cizími jazyky
- učitel vede žáky k pravidelné domácí přípravě (pracovní sešit, slovníky, referenční příručky i v multimediální podobě, internet)

Kompetence k řešení problémů

- učitel poskytuje dostatek prostoru k samostatnému řešení problémů (dedukční postup v seznamování s novými pravidly)
- žáci jsou postupně vedeni ke zpracovávání složitějších celků a prezentování výsledků své práce před třídou

Kompetence komunikativní

- spočívá v nácviku receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností (mluvení, poslech, čtení a psaní), které učitel rozvíjí u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka
- v rámci konverzace učitel kultivuje žákův projev, schopnost vyjádření vlastních názorů (u vyšších úrovní schopnost argumentace) a vede k toleranci odlišností
- učitel vede žáky k práci s informacemi, jejich získávání, vyhodnocení a interpretaci

Kompetence sociální a personální

- schopnost spolupracovat je žákům umožněna prací ve skupinách při výuce
- žáci jsou vedeni k rozvíjení schopností soustavné práce s krátkodobým i dlouhodobým cílem

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k tomu, že studium jazyka pomáhá snižovat jazykové a kulturní bariéry
- učitel navozuje situace, ve kterých žáci diskutují, porovnávají a obhajují své názory v oblasti společenské, sociální i kulturní

1.4 Principy realizace kurzu

Předmět bude dle okolností probíhat v prezenční i distanční formě. V případě distanční výuky se rovněž bude konat v den a hodinu stanovenou rozvrhem. Primárním nástrojem bude videokonference pomocí programu ZOOM (pozvánka do ZOOM místnosti bude zaslána přihlášeným studentům). Předmět se zaměří na klíčové otázky a specifika současného vyučování latinského jazyka na středních školách, resp. neoborové latiny na VŠ. V základních rysech bude pojednáno také o výuce římské (popř. řecké) literatury, starověkých dějin a antické kultury. Studenti se během kurzu rovněž naučí kriticky hodnotit výuku a evaluovat ji dle specifikace vyučujících.

1.5 Požadavky k zápočtu

Student zpracuje některé z témat probíraných v jednotlivých součástech kurzu a představí je na hodině. Dále v semináři uskuteční vlastní pedagogický výstup / výstupy (obvykle 15 min., pokud vyučující nestanoví jinak). To vše i v rámci případné distanční výuky – pomocí ZOOMové videokonference. Podmínkou udělení atestace je také 80% účast na seminářích.

1.6 Provázanost s portfoliem učitele

Výstupem kurzu bude rovněž několik příspěvků do učitelského portfolia (vedeného v systému Mahara), které si student vytvoří na základě pokynů vyučujícího.

1.7 Literatura

Výběrová literatura (další literatura je vždy uvedena u popisů jednotlivých seminářů):

- Bulwer, J., *Classics Teaching in Europe*, Bristol: Bristol Classical Press 2016.
- Deagon, A., *Cognitive Style and Learning Strategies in Latin Instruction*, in: J. Gruber-Miller (ed.), *When Dead Tongues Speak: Teaching Beginning Greek and Latin*, Oxford: Oxford University Press 2006, s. 27–49.
- Fiévet, C., *Quemadmodum usus sermonis Latini in schola viam ad legendum planiorem breviorēque aperire possit*, Mantinea 1, 2015, s. 305–327.
- Fonio, F. – Masperi, M. (edd.), *Les pratiques artistiques dans l'apprentissage des langues. Témoignages, enjeux, perspectives*, LIDIL 52, 2015.
- Flocchini, N., *Insegnare latino*, Milano: La nuova Italia 2000.
- Gruber-Miller, J., *When Dead Tongues Speak: Teaching Beginning Greek and Latin*, Oxford: OUP 2006.
- Hendrich, J., *Didaktika cizích jazyků*, Praha: SPN 1988.
- Hunt, S., *Starting to Teach Latin*, London: Bloomsbury Academic 2016.
- Choděra, R., *Didaktika cizích jazyků. Úvod do vědního oboru*, Praha: Academia 2013.
- Kipf, S. et al. (edd.), *Perspektiven für den Lateinunterricht*, Bamberg: C. C. Buchner 2015.
- Kuhlmann, P., *Fachdidaktik Latein kompakt*, Göttingen: V&R 20123.
- Kuťáková, E., *Možnosti uplatnění latiny a antické kultury v průřezových tématech RVP G*, in: B. Pokorná (ed.), *Netradiční přístupy k výuce klasických jazyků*, Olomouc: Univerzita Palackého 2008, s. 6–9.
- Kuťáková, E., *Nad novou polskou učebnicí: Stanisław Wilczyński – Ewa Pobiedzińska – Anna Jaworska, Porta Latina*, AVRIGA – ZJKF 49, 2008, s. 120–124.
- Lafleur, R. (ed.), *Latin for the 21st Century: From Concept to Classroom*, Glenview: Addison Wesley 1997.
- Lewis, M., *Pedagogical Implications of the Lexical Approach*, in: J. Coady – T. Huckin (edd.), *Second Language Vocabulary Acquisition: A Rationale for Pedagogy*, Cambridge: CUP 1997, s. 255–270.
- Lister, B., *International Perspectives on the Teaching of Latin*, Cambridge: CUP 2008.
- Marek, B., *Vliv klasického vzdělání na rozvoj osobnosti (1–4)*, Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých 3, 2016, s. 5–13; 4, 2016, s. 2–11; 3–4, 2017, s. 2–8; 1, 2019, s. 24–34.
- Marek, B., *Využití latinského divadla při výuce latiny*, in: K. Vymětalová (ed.), *Vivat Latina reserata!* Opava: Ústav historických věd, Slezská univerzita v Opavě 2014, s. 66–70.
- Marek, B., *Literární text ve výuce latiny*. Praha: FF UK – nepublikovaná dis. práce, 2021.
- Mouchová, B., *Učebnice latiny Hanse H. Orberga po půl století existence*, AVRIGA – ZJKF 42, 2000, s. 60–63.
- Oniga, R., *Teorie linguistiche e didattica del latino*, Estudios de lingüística latina 2, 1998, s. 613–626.
- Ricucci, M., *L'apprendimento delle lingue classiche nella prospettiva della Second Language Acquisition*, Tesi di dottorato di ricerca, Università degli studi di Udine 2015.
- Ricucci, M., *Storia della glottodidattica*, Roma: Armando editore 2014.
- Valenta, J., *Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích*, Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce) 1978.
- Valenta, J., *Jednoduché metody dramatické výchovy (hraní rolí) ve výuce různých předmětů*, Rádce učitele 3, Praha: Raabe 2003.

- Vaníková, M., 2019. 'Má smysl se v 21. století učit latinu? Latina jako nástroj pro rozvoj čtenářské gramotnosti'. *Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých* 1/2019, 9-14.
- Veit, G., *Fabula agitur!: Gedanken und Hilfen zum lateinischen Schultheater – Colloquium didacticum I.*, Stuttgart: Klett Ernst 1992.

a další

1.8 Seznam seminářů

1. Smysl výuky latiny a latinské literatury. (1 hodina)
2. Situace didaktiky klasických jazyků v dnešním světě. (1 hodina)
3. Latina v RVP a ŠVP, Společný evropský referenční rámec pro jazyky a jeho (ne)využití při výuce latiny. (1 hodina)
4. Cíle výuky latiny na SŠ. (1 hodina)
5. Metody výuky latiny. (2 hodiny)
6. Analýza tuzemských učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ. (2 hodiny)
7. Analýza zahraničních učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ. (2 hodiny)
8. Obecné lingvodidaktické otázky (propojování poznatků z lingvistiky, psycholingvistiky, srovnávací lingvistiky, pedagogiky, psychologie, teorie jazykové akvizice atp.). (3 hodiny)
9. Syntaktická analýza a její využití při výuce latiny. (1 hodina)

1.9 Praktické informace

- Odkaz na kurz v SISu:
<https://is.cuni.cz/studium/predmety/index.php?do=predmet&kod=AGL200003>
- Odkaz na Moodle kurzu:
<https://dl1.cuni.cz/course/index.php?categoryid=770>
- Užitečné odkazy k didaktice latiny:
<https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=477380>
<https://dl1.cuni.cz/mod/url/view.php?id=364855>
- Web Platformy didaktiků FF UK:
<https://ucitelstvi.ff.cuni.cz/>

2. Sylaby a výukové plány jednotlivých seminářů

SEMINÁŘ Č. 1

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Smysl výuky latiny a latinské literatury				
Číslo tématu:	01	Týden v semestru:	2.	Počet seminářů:	1
Cíle semináře:					
Učitel latiny si musí být vědom výjimečného postavení latiny a latinské literatury v rámci všeobecného vzdělání. Musí umět obhájit, proč latinu vyučuje, a vysvětlit a ukázat, čím žáky tento předmět obohacuje. Měl by si být vědom, že důvody, které vedou žáky ke studiu latiny, jsou velmi různé, a měl by je umět rozvinout a podpořit.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none">- schopnost obhájit existenci latiny na SŠ- schopnost motivovat žáky ke studiu tohoto předmětu					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none">- smysl a význam výuky latinského jazyka na SŠ- smysl a význam výuky latinské literatury a antické kultury na SŠ- komplexní popis reálné situace výuky latiny na českých SŠ					
Příprava na seminář – zadání pro studenty:					
Četba materiálů v Moodle – Téma 1					
Seznam povinné četby pro studenty:					
VANÍKOVÁ, M., 2019. ‘Má smysl se v 21. století učit latinu? Latina jako nástroj pro rozvoj čtenářské gramotnosti’. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých 1/2019</i> , 9-14. + články umístěné v Moodle (https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159)					
Seznam rozšiřující četby pro studenty:					
JANSON, T., 2004. <i>A Natural History of Latin</i> . Oxford: OUP. LEONHARDT, J., 2016 (reprint). <i>Latin: Story of a World Language</i> . Harvard: Belknap Press. STROH, W., 2016. <i>Latina je mrtvá, ať žije latina</i> . Praha: Oikymenh. WAQUET, F., 1998/2004. <i>Le latin ou l'empire d'un signe. XVIe-XXe siècle</i> . Paris: Albin Michel; trad. ital.: <i>Latino. L'impero di un segno (XVI-XX secolo)</i> . Roma: Feltrinelli.					
Odkazy na některé internetové a mobilní zdroje:					
https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159 https://eurozpravy.cz/domaci/skolstvi/111961-budeme-opet-sekat-latinu-cesi-jsou-barbari-zlobi-se-lingvista-zato-na-zapade/ https://www.em.muni.cz/veda-a-vyzkum/294-vyznam-latiny-by-se-nemel-hajit-prvoplanovitou-uzitecnosti https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/lucie-pultrova-mrtvy-jazyk-latina-rozhovor.A181023_153547_domaci_nub					
Odkaz na powerpointovou prezentaci s přednáškou:	https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=655990				
Zadání úkolů do portfolia:					
Úvodní motivační úvaha (Proč chci učit latinu?) Seznam důvodů, proč učit latinu a latinskou literaturu, resp. antickou kulturu					
Otázky pro studenty:					
Proč jste si vybrali latinu na SŠ (pokud byla volitelná)? Proč ji chcete vyučovat? Jak byste obhájili existenci latiny jako předmětu na SŠ před jejím ředitelem/rodiči/žáky?					

Seminář č:	1	Název semináře:	Smysl výuky latiny a latinské literatury
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Význam výuky latiny
Typ interakce:	skupinová; výklad		Délka: 45 minut
Cíl aktivity:	Seznámit studenty s pozitivy, která přináší studium latiny.		
Popis aktivity:	Na základě materiálů umístěných v Moodle a studia předem zadané literatury představit názory badatelů a odborníků na tuto problematiku a shrnout je. Posoudit je též v diskusi. Dát studentům prostor k úvaze a k formulování vlastního stanoviska.		
Pomůcky:	Viz Moodle (odkazy na články a další texty).		
Literatura:	VANÍKOVÁ, M., 2019. 'Má smysl se v 21. století učit latinu? Latina jako nástroj pro rozvoj čtenářské gramotnosti'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 9-14. JANSON, T., 2004. <i>A Natural History of Latin</i> . Oxford: OUP. LEONHARDT, J., 2016 (reprint). <i>Latin: Story of a World Language</i> . Harvard: Belknap Press. STROH, W., 2016. <i>Latina je mrtvá, ať žije latina</i> . Praha: Oikoymenh. WAQUET, F., 1998/2004. <i>Le latin ou l'empire d'un signe. XVIe-XXe siècle</i> . Paris: Albin Michel; trad. ital.: <i>Latino. L'impero di un segno (XVI-XX secolo)</i> . Roma: Feltrinelli.		
Možné Problémy:	Různé individuální pojetí výuky latiny ze strany studentů, orientace na odlišné aspekty studia latiny (jazyk, lingvistika, literatura, realie apod.)		

Seminář č:	1	Název semináře:	Smysl výuky latiny a latinské literatury
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Zdůvodnění významu latiny žákům
Typ interakce:	skupinová		Délka: 10 minut
Cíl aktivity:	Naučit studenty, jak zdůvodnit význam výuky latiny žákům SŠ		
Popis aktivity:	Žákům SŠ je vzhledem k jejich věku a zkušenostem nutno zdůvodnit význam výuky latiny jinak, než jak se to dělává při formulaci důvodů obecných. Studenti se v krátkém výstupu pokusí tento výklad simulovat.		
Možné Problémy:	Neschopnost vystihnout míru a náročnost výkladu pro 15-16leté žáky.		

Seminář č:	1	Název semináře:	Smysl výuky latiny a latinské literatury
Číslo aktivity:	3	Název aktivity:	Zdůvodnění významu latiny řediteli / rodičům
Typ interakce:	skupinová		Délka: 10 minut
Cíl aktivity:	Naučit studenty, jak zdůvodnit význam výuky latiny rodičům a řediteli SŠ		
Popis aktivity:	I při vysvětlování důvodů pro výuku latiny řediteli SŠ, potažmo rodičům je třeba zvolit odlišnou strategii než při formulaci důvodů obecných. Studenti se v krátkém výstupu pokusí tento výklad simulovat. Předem jim zevrubně objasníme situaci na SŠ a postavení latiny tamtéž.		
Možné Problémy:	Neschopnost postupovat při komunikaci s ředitelem či rodiči dostatečně „diplomaticky“.		

Seminář č:	1	Název semináře:	Smysl výuky latiny a latinské literatury
Číslo aktivity:	4	Název aktivity:	Význam latinské literatury pro všeobecné vzdělání
Typ interakce:	výklad; prezentace v Moodle		Délka: 25 minut
Cíl aktivity:	Seznámit studenty s některými důvody, proč je římská literatura v rámci světových literatur unikátní a proč má pro dnešní žáky význam se jí zabývat.		

Popis aktivity:	Pomocí prezentace představit názory odborníků a badatelů na tuto problematiku a shrnout je. Posoudit je též v diskusi.
Pomůcky:	PP prezentace (v Moodlu)
Literatura:	(viz prezentace)
Možné Problémy:	různé pohledy na „význam“ latinské literatury

SEMINÁŘ Č. 2

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Situace didaktiky klasických jazyků v dnešním světě				
Číslo tématu:	02	Týden v semestru:	3.	Počet seminářů:	1
Cíle semináře:					
Seznámit studenty se stavem vyučování latiny v ČR a v dalších evropských i mimoevropských zemích. Představit příklady dobré praxe na gymnáziích v ČR.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none">- povědomí o stavu vyučování latiny v ČR a ve světě- schopnost tvořivého porovnávání					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none">- stav vyučování latiny v ČR- stav vyučování latiny ve světě- diskuse se studenty o stavu vyučování latiny v ČR					
Příprava na seminář – zadání pro studenty:					
Četba vybraných materiálů v Moodle (https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159)					
Odkaz na powerpointovou prezentaci s přednáškou:	https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=539765				
Seznam povinné četby pro studenty:					
BULWER, J., 2006. <i>Classics Teaching in Europe</i> . Bristol: Bristol Classical Press. (výběrově) HOLMES-HENDERSON, A. – HUNT, S. – MUSIE, M. (edd.), 2018. <i>Forward with Classics. Classical Languages in Schools and Communities</i> . London, Oxford, New York: Bloomsbury. (výběrově) LISTER, B., 2008. <i>International Perspectives on the Teaching of Latin</i> . Cambridge: CUP. (výběrově) VALENTA, J., 1978. <i>Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích</i> . Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce). (výběrově) VANÍKOVÁ, M., 2019. 'Výuka latiny v ČR'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 35-43.					
Seznam rozšiřující četby pro studenty:					
GRUBER-MILLER, J., 2006. <i>When Dead Tongues Speak: Teaching Beginning Greek and Latin</i> . Oxford: OUP. KIPF, S. et al. (edd.), 2015. <i>Perspektiven für den Lateinunterricht</i> . Bamberg: C. C. Buchner. LAFLEUR, R. (ed.), 1997. <i>Latin for the 21st Century: From Concept to Classroom</i> . Glenview: Addison Wesley MORWOOD, J., 2003. <i>The Teaching of Classics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. WÜLFING, P., 1989. 'Altsprachlicher Unterricht in einem europäischen Horizont'. <i>LGB</i> 33: 197.					
Odkazy na internetové a mobilní zdroje:					
https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159					
Seznam literatury instruktora:					
AUGÉ, D., 2013. <i>Refonder l'enseignement des langues anciennes : la défi de la lecture</i> , Grenoble: ELLUG (« Didaskein »), 316. FINK, G. – MAIER, F., 1996. <i>Konkrete Fachdidaktik Latein L 2</i> . München: Oldenbourg. FLOCCHINI, N., 2000. <i>Insegnare latino</i> . Milano: La nuova Italia. FRISCH, M. (ed.), 2015. <i>Alte Sprachen - Neuer Unterricht</i> . Ars Didactica. Marburger Beiträge zu Studium und Didaktik der alten Sprachen 1. Speyer: Kartoffeldruck-Verlag. KUHLMANN, P., 2012 ³ . <i>Fachdidaktik Latein kompakt</i> . Göttingen: V&R MAIER, F., 1979. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 1. Zur Theorie und Praxis des lateinischen Sprachunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner). MAIER, F., 1984. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 2. Zur Theorie des lateinischen Lektüreunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner. TAPPI, O., 2000. <i>L' insegnamento del latino</i> . Paravia/Scriptorium. WÜLFING, P., 1986. <i>Temi e problemi della didattica delle lingue classiche</i> . Macerata: Herder.					

Otázky pro studenty:	
Jaký je stav výuky latiny v ČR a jaké jsou jeho příčiny? Jak se liší postavení latiny v ČR a ve světě, zejména v Evropě?	
Přílohy	Materiály k hodině (ukázky vyučování): https://www.youtube.com/watch?v=wwt8LWtNv8c https://www.youtube.com/watch?v=ai9oFKZFXwY https://www.youtube.com/watch?v=FRk1o3MeRH4 https://www.youtube.com/watch?v=MbB19GDOOeU ad.

Seminář č.:	2	Název semináře:	Situace didaktiky klasických jazyků v dnešním světě	
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Situace latiny v ČR	
Typ interakce:	☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace			Délka: 50 minut
Cíl aktivity:	Seznámit studenty se současným stavem vyučování latiny v ČR.			
Popis aktivity:	Pomocí vybraných článků, statistik, dotazníku zasláného učitelům latiny v ČR a představení osobních zkušeností nastíníme situaci výuky latiny v ČR (velmi stručně, aby zbyl dostatečný prostor pro diskusi). V následné diskusi probereme další dílčí aspekty této problematiky.			
Pomůcky:	Moodle (vybrané články); Dotazník pro učitele latiny - https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=655975			
Literatura:	VANÍKOVÁ, M., 2019. 'Výuka latiny v ČR'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 35-43. VALENTA, J., 1978. <i>Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích</i> . Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce). (výběrově)			
Možné Problémy:	nedostatek dat pro některé aspekty výuky na jednotlivých gymnáziích			

Seminář č.:	2	Název semináře:	Situace didaktiky klasických jazyků v dnešním světě	
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Situace latiny ve světě	
Typ interakce:	☒ skupinová ☒ prezentace			Délka: 40 minut
Cíl aktivity:	Seznámit studenty se současným stavem vyučování latiny v Evropě i mimo ni.			
Popis aktivity:	Pomocí relevantní literatury nastíníme situaci výuky latiny ve vybraných evropských i mimoevropských zemích a srovnáme ji se situací v ČR. V následné diskusi probereme další dílčí aspekty této problematiky.			
Pomůcky:	Moodle (vybrané články)			
Literatura:	BULWER, J., 2006. <i>Classics Teaching in Europe</i> . Bristol: Bristol Classical Press. (výběrově) HOLMES-HENDERSON, A. – HUNT, S. – MUSIE, M. (edd.), 2018. <i>Forward with Classics. Classical Languages in Schools and Communities</i> . London, Oxford, New York: Bloomsbury. (výběrově) LISTER, B., 2008. <i>International Perspectives on the Teaching of Latin</i> . Cambridge: CUP. (výběrově)			
Možné Problémy:	nedostatek dat a znalosti přesné současné situace v některých zemích			

SEMINÁŘ Č. 3

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)			
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159			
Název tématu:	Latina v RVP a ŠVP, Společný evropský referenční rámec pro jazyky a jeho (ne)využití při výuce latiny			
Číslo tématu:	03	Týden v semestru:	4.	Počet seminářů: 1
Cíle semináře:				
Seznámit studenty s postavením latiny v RVP a z toho plynoucího postavení ve většině ŠVP. Informovat je o problematice práce s latinou v rámci SERR. Informovat je o doporučeních dalších relevantních kurikulárních a didaktických dokumentů.				
Získané způsobilosti:				
<ul style="list-style-type: none"> - orientace v RVP, ŠVP a SERR - schopnost uplatnění doporučení kurikulárních a didaktických dokumentů ve výuce latiny 				
Seznam klíčových témat:				
<ul style="list-style-type: none"> - RVP a latina - ŠVP a latina - SERR a latina - Další kurikulární a didaktické dokumenty a latina 				
Splnění sebehodnotící deskriptory (výčet):				
<ul style="list-style-type: none"> - 9.3 Dokáží využít nápadů a materiálů zahrnutých v učitelských knihách a metodických příručkách. - 9.4 Dokáží posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty. 				
Příprava na seminář – zadání pro studenty:				
Četba vybraných materiálů v Moodlu (https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159)				
Seznam povinné četby pro studenty:				
KIPF, S. et al. (edd.), 2015. <i>Perspektiven für den Lateinunterricht</i> . Bamberg: C. C. Buchner.				
KUŤÁKOVÁ, E., 2008. 'Možnosti uplatnění latiny a antické kultury v průřezových tématech RVP G'. In: B. Pokorná (ed.), <i>Netradiční přístupy k výuce klasických jazyků</i> . Olomouc: Univerzita Palackého; 6-9.				
LISTER, B., 2008. <i>International Perspectives on the Teaching of Latin</i> . Cambridge: CUP.				
Seznam rozšiřující četby pro studenty:				
MAIER, F., 1979. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 1. Zur Theorie und Praxis des lateinischen Sprachunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner).				
MAIER, F., 1984. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 2. Zur Theorie des lateinischen Lektüreunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner.				
WÜLFING, P., 1989. 'Altsprachlicher Unterricht in einem europäischen Horizont'. <i>LGB</i> 33: 197.				
Odkazy na internetové a mobilní zdroje:				
https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Seznam literatury instruktora:				
dtto				
WÜLFING, P., 1986. <i>Temi e problemi della didattica delle lingue classiche</i> . Macerata: Herder.				
Číslo a název deskriptoru:			Forma plnění deskriptoru:	
- 9.3 Dokáží využít nápadů a materiálů zahrnutých v učitelských knihách a metodických příručkách.			- Posouzení doporučení kurikulárních dokumentů a zvážení jejich realizace ve výuce, diskuse s vyučujícím	
- 9.4 Dokáží posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty.			- na základě stručného přehledu nejužívanějších učebnic (bližší pozornost jim bude věnována v samostatných hodinách) posoudí student, které z nich jsou vhodné pro splnění požadavků kur. dokumentů	

	Míru splnění deskriptorů analyzují jednak sami studenti, jednak ji ověřuje vyučující během semináře komunikací se studenty, pomocí jim zadaných dílčích úkolů a kontrolními otázkami.
Zadání úkolů do portfolia:	
- sestavení tematického plánu pro výuku latiny ve schématu 2 roky / 2 hodiny a 1 rok / 1 hodina (v prvním případě promyslet nejen výuku jazyka, ale i kultury a literatury)	
Otázky pro studenty:	
Jak se vypořádat s nepřítomností latiny v RVP a s důsledky tohoto faktu? Jak se vypořádat se vztahem latiny k SERR? Jaké jsou možnosti podoby předmětu latina na gymnáziích? Jak zapojit výuku latiny a latinské literatury do průřezových témat RVP?	
Přílohy	Doporučení pro výuku latiny (doprovodný materiál RVP): https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/372/latinsky-jazyk.html Sylabus pro latinu sítě evropských škol <i>Schola Europaea</i> : https://www.eursec.eu/Syllabuses/2014-01-D-35-en-4.pdf Prezentace k SERR: https://www.youtube.com/watch?v=liE1Tp3Ta8M

Seminář č:	3	Název semináře:	Latina v RVP a ŠVP, Společný evropský referenční rámec pro jazyky a jeho (ne)využití při výuce latiny
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	orientace v SERR, RVP a vzorovém ŠVP
Typ interakce:	☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace		Délka: 45 minut
Cíl aktivity:	Ukázat, jak výuku latiny pojímají primární a závazné kurikulární dokumenty a jaká jsou jejich doporučení.		
Popis aktivity:	Studium SERR, RVP (+ dodatku pro latinu) a vybraných ŠVP		
Deskriptory:	- 9.3 Dokáže využít nápadů a materiálů zahrnutých v učitelských knihách a metodických příručkách. - 9.4 Dokáže posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty.		
Pomůcky:	Moodle		
Literatura:	KIPF, S. et al. (edd.), 2015. <i>Perspektiven für den Lateinunterricht</i> . Bamberg: C. C. Buchner. KUŤÁKOVÁ, E., 2008. 'Možnosti uplatnění latiny a antické kultury v průřezových tématech RVP G'. In: B. Pokorná (ed.), <i>Netradiční přístupy k výuce klasických jazyků</i> . Olomouc: Univerzita Palackého; 6-9. LISTER, B., 2008. <i>International Perspectives on the Teaching of Latin</i> . Cambridge: CUP.		
Možné Problémy:	Absence latiny v RVP i SERR		

Seminář č:	3	Název semináře:	Latina v RVP a ŠVP, Společný evropský referenční rámec pro jazyky a jeho (ne)využití při výuce latiny
-------------------	----------	------------------------	--

Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Uplatnění doporučení kurikulárních a didaktických dokumentů ve výuce latiny	
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka: 45 minut
Cíl aktivity:	Na základě sylabu „Schola Europaea“ a doporučení učitelské příručky učebnice „Lingua Latina per se illustrata“ naplnit obsah „průřezových témat“ RVP návrhy textů z římské literatury.			
Popis aktivity:	Na výboru z textů římské literatury jsme ilustrovali, že latina může díky svému myšlenkovému bohatství obsaženému v literatuře skvěle naplňovat obsah „průřezových témat“ RVP.			
Deskriptory:	- 9.3 Dokáže využít nápadů a materiálů zahrnutých v učitelských knihách a metodických příručkách. - 9.4 Dokáže posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty.			
Pomůcky:	Moodle			
Literatura:	Sylabus sítě evropských škol „Schola Europaea“, Předmluva učebnice „Latine doceo“ (LLPSI)			
Možné Problémy:	Zvládnutí alespoň základního průzkumu všech předkládaných textů.			

SEMINÁŘ Č. 4

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Cíle výuky latiny na SŠ				
Číslo tématu:	04	Týden v semestru:	5.	Počet seminářů:	1
Cíle semináře:					
Definovat si možné různé cíle výuky latiny.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none"> - vědomí různých cílů, které vyučování latiny na SŠ může mít - schopnost promítnout tyto cíle do výukových plánů a metod - schopnost přizpůsobit výuku preferovaným cílům 					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj jazykových kompetencí - rozvoj jazykově-logického myšlení žáka - pochopení systémové povahy jazyka - poznání antické literatury - hlubší poznání evropského kulturního dědictví a respekt k němu - rozvoj morálně volných vlastností žáků - výuka odborné terminologie - ad. 					
Příprava na seminář – zadání pro studenty:					
Četba vybraných materiálů v Moodle (https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159)					
Seznam povinné četby pro studenty:					
DISTLER, P., 2001. <i>Teach the Latin, I Pray You</i> . Nashville: Wimbledon Publishing Company Ltd. BULWER, J., 2006. <i>Classics Teaching in Europe</i> . Bristol: Bristol Classical Press. (výběrově) HOLMES-HENDERSON, A. – HUNT, S. – MUSIE, M. (edd.), 2018. <i>Forward with Classics. Classical Languages in Schools and Communities</i> . London, Oxford, New York: Bloomsbury. (výběrově) LISTER, B., 2008. <i>International Perspectives on the Teaching of Latin</i> . Cambridge: CUP. (výběrově) VALENTA, J., 1978. <i>Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích</i> . Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce). (výběrově)					
Seznam rozšiřující četby pro studenty:					
MAIER, F., 1979. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 1. Zur Theorie und Praxis des lateinischen Sprachunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner). MAIER, F., 1984. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band. 2. Zur Theorie des lateinischen Lektüreunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner. MORWOOD, J., 2003. <i>The Teaching of Classics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. TAPPI, O., 2000. <i>L' insegnamento del latino</i> . Paravia/Scriptorium. VALENTA, J., 1978. <i>Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích</i> . Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce). WÜLFING, P., 1989. 'Altsprachlicher Unterricht in einem europäischen Horizont'. <i>LGB</i> 33: 197.					
Odkazy na internetové a mobilní zdroje:					
https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159					
Seznam literatury instruktora:					
AUGÉ, D., 2013. <i>Refonder l'enseignement des langues anciennes : la défi de la lecture</i> , Grenoble: ELLUG (« Didaskein »), 316. BULWER, J., 2006. <i>Classics Teaching in Europe</i> . Bristol: Bristol Classical Press. DISTLER, P., 2001. <i>Teach the Latin, I Pray You</i> . Nashville: Wimbledon Publishing Company Ltd. HOLMES-HENDERSON, A. – HUNT, S. – MUSIE, M. (edd.), 2018. <i>Forward with Classics. Classical Languages in Schools and Communities</i> . London, Oxford, New York: Bloomsbury.					

HOLMES-HENDERSON, A. – TEMPEST, K., 2018. 'Classics and 21st-Century Skills'. In *Forward with Classics. Classical Languages in Schools and Communities*, London, Oxford, New York: Bloomsbury.

HUNT, S., 2016. *Starting to Teach Latin*. London: Bloomsbury Academic.

KIPF, S. et al. (edd.), 2015. *Perspektiven für den Lateinunterricht*. Bamberg: C. C. Buchner.

KUHLMANN, P., 2012³. *Fachdidaktik Latein kompakt*. Göttingen: V&R

LAFLEUR, R. (ed.), 1997. *Latin for the 21st Century: From Concept to Classroom*. Glenview: Addison Wesley.

LISTER, B., 2008. *International Perspectives on the Teaching of Latin*. Cambridge: CUP.

MAIER, F., 1979. *Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 1. Zur Theorie und Praxis des lateinischen Sprachunterrichts*. Bamberg: C.C. Buchner).

MAIER, F., 1984. *Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 2. Zur Theorie des lateinischen Lektüreunterrichts*. Bamberg: C.C. Buchner.

TAPPI, O., 2000. *L' insegnamento del latino*. Paravia/Scriptorium.

VALENTA, J., 1978. *Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích*. Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce).

WÜLFING, P., 1986. *Temi e problemi della didattica delle lingue classiche*. Macerata: Herder.

WÜLFING, P., 1989. 'Altsprachlicher Unterricht in einem europäischen Horizont'. *LGB* 33: 197.

Zadání úkolů do portfolia:

Příprava pedagogického výstupu zaměřeného na výklad vybraného gramatického tématu
Multimediální pomůcky pro výuku antických reálií, kultury, literatury (odkazy či soubory)

Otázky pro studenty:

Co je cílem výuky latiny na SŠ?

Jak jednotlivé cíle promítnout do výuky při různých délkách kurzu?

Přílohy

ŠVP (s latinou) Vyšší odborné školy zdravotnické a Střední školy zdravotnické v Praze:
<https://www.szsvzs.cz/file.php?nid=12268&oid=8425110>
ŠVP (s latinou) Střediska pro volný čas dětí a mládeže Velehrad:
<http://ponto.cz/wp-content/uploads/2019/10/Svp-svC-15-16.pdf>
Latina na dalších vybraných gymnáziích:
Akademické gymnasium Praha -
http://www.agstepanska.cz/cs/site/n_predmety/ag_fj_nj/lat_letak.pdf
Gymnázium Jakuba Škody Přerov
<https://www.gjs.cz/predmety/latina>
Gymnázium Jihlava
<https://www.gymnaziumjihlava.cz:82/cs/zak/maturita/latinsky-jazyk>

Seminář č:	4	Název semináře:	Cíle výuky latiny na SŠ
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Posouzení cílů výuky latiny v ŠVP a TP vybraných gymnázií
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná		Délka: 30 minut
Cíl aktivity:	Udělat si základní představu o tom, jaké cíle výuky si stanovují vyučující latiny na českých gymnáziích.		
Popis aktivity:	Analýza vybraných ŠVP a TP na vybraných gymnáziích a dalších středních školách s výukou latiny různého zaměření (humanitní, přírodovědné)		
Pomůcky:	Moodle (cíle výuky latiny na vybraných gymnáziích)		
Literatura:	BULWER, J., 2006. <i>Classics Teaching in Europe</i> . Bristol: Bristol Classical Press. (výběrově) VALENTA, J., 1978. <i>Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích</i> . Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce). (výběrově)		

Možné Problémy:	Orientace v ŠVP vybraných škol
-----------------	--------------------------------

Seminář č:	4	Název semináře:	Cíle výuky latiny na SŠ
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Tvorba vlastního TP dle zadaných kritérií
Typ interakce:	☒ individuální ☐ párová ☐ skupinová ☐ výklad ☐ prezentace ☐ jiná		Délka: 60 minut
Cíl aktivity:	Vytvořit vlastní verzi TP, včetně cílů výuky, na základě zadaných kritérií.		
Popis aktivity:	Na minulé hodině každý ze studentů dostal modelové podmínky výuky latiny na určité škole, na jejichž základě měl připravit vlastní podobu TP. (1: 2 hodiny týdně 2 roky gymnázium (2x); 2: 1 hodina týdně 1 rok gymnázium a 1 hodina 1 rok technicky/přírodovědně zaměřená odborná SŠ)		
Pomůcky:	Moodle (odkazy na relevantní části ŠVP vybraných gymnázií)		
Literatura:	MAIER, F., 1979. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 1. Zur Theorie und Praxis des lateinischen Sprachunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner). MAIER, F., 1984. <i>Lateinunterricht zwischen Tradition und Fortschritt. Band 2. Zur Theorie des lateinischen Lektüreunterrichts</i> . Bamberg: C.C. Buchner. MORWOOD, J., 2003. <i>The Teaching of Classics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. TAPPI, O., 2000. <i>L' insegnamento del latino</i> . Paravia/Scriptorium. VALENTA, J., 1978. <i>Problematika cíle a výuky latinského jazyka na gymnáziích</i> . Praha: Univerzita Karlova (dipl. práce). WÜLFING, P., 1989. 'Altsprachlicher Unterricht in einem europäischen Horizont'. <i>LGB</i> 33: 197.		
Možné Problémy:	Nedostatečná příprava prezentace vlastního tematického plánu.		

SEMINÁŘ Č. 5

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Metody výuky latiny				
Číslo tématu:	05	Týden v semestru:	6.-7.	Počet seminářů:	2
Cíle semináře:					
Seznámit studenty s hlavními metodami výuky latinského jazyka i latinské literatury. Ukázat, které z metod jsou v prostředí českých gymnázií nejužívanější (a to i částečně z historického hlediska) a které nejlépe vyhovují současným výukovým podmínkám. Představit výukové materiály používané již v antice a zvážit, nakolik by byly použitelné i dnes.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none"> - znalost hlavních metod výuky jazyka (latiny) a literatury - znalost metod výuky jazyka v antice - schopnost zvolit náležitou metodu vzhledem k charakteru konkrétní vyučované skupiny - schopnost postihnout vývoj užívané metody v čase v závislosti na vnějších faktorech - znalost nejužívanějších metod ve vybraných cizích zemích 					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none"> - metody výuky jazyka - metody výuky literatury - výuka jazyka v antice – <i>Hermeneumata Pseudodositheana</i> - učebnice a metody - soubor metod a cíle výuky 					
Splnění sebehodnotící deskriptory (výčet):					
<ul style="list-style-type: none"> - 1.4.1 Dokáží při výuce gramatiky zohlednit potřeby studentů - 1.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce gramatiky - 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky - 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky - 2.4.1 Dokáží při výuce slovní zásoby zohlednit potřeby studentů - 2.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce slovní zásoby - 2.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování slovní zásoby - 2.4.6 Dokáží při výuce slovní zásoby využít moderních technologií - 4.3.1 Dokáží upravit text pro potřeby a dle úrovně svých studentů - 4.3.2 Dokáží volit a využívat zjednodušenou četbu - 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků - 4.3.7 Dokáží rozlišit mezi technikami zaměřenými na čtení jako proces a produkt - 4.3.11 Dokáží doporučit vhodné strategie pro rozvoj čtení a čtenářské autonomie - 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu - 6.4.5 Dokáží vybírat smysluplné mluvené a interakční aktivity, které by měly povzbudit účastníky různých schopností k účasti - 6.4.10 Mám repertoár technik a aktivit, které vedou k zapojení žáků do činnosti mluvení. - 6.6.2 Ovládám řadu technik opravování chyb v žákovském projevu. - 6.6.3 Ovládám techniky vedoucí studenty k autokorekci v mluveném projevu - 6.6.4 Dokáží hodnotit pokrok v rozvoji mluveného projevu žáků a přizpůsobovat tomu výuku - 7.2.4 Dokáží vybrat smysluplné aktivity, které podporují rozvoj jejich kreativního potenciálu 					
Příprava na seminář – zadání pro studenty:					
Referát na jednu z předem zadaných metod.					
Seznam povinné četby pro studenty:					
HENDRICH, J., 1988. <i>Didaktika cizích jazyků</i> . Praha: SPN. CHODĚRA, R. 2013. <i>Didaktika cizích jazyků. Úvod do vědního oboru</i> . Praha: Akademia. MAŇÁK, J. – ŠVEC, V., 2003. <i>Výukové metody</i> . Brno: Paido.					

MINKOVA, M. – TUNBERG, T., 2012. 'Active Latin: Speaking, Writing, Hearing the Language'. *New England Classical Journal* 39 (2), 113–128.
 MIRAGLIA, L., 1996. 'Come (non) si insegna il latino'. *Micromega* 5, 1-14.
 + další materiálu v Moodleu

Seznam rozšiřující četby pro studenty:

BALL, R. J. – Ellsworth, J. D., 1989. 'Against Teaching Composition in Classical Languages'. *The Classical Journal* 85/1, 54-62.
 BALL, R. J. – Ellsworth, J. D., 1992. 'Flushing out the Dinosaurs: Against Teaching Composition II'. *The Classical Journal* 88/1, 55-65.
 COFFEE, N., 2012. 'Active Latin: Quo Tendimus?'. *Classical World* 105, 255–69.
 DRUMM, J. - FRÖLICH, R. (edd.), 2007. *Innovative Methoden für den Lateinunterricht*. Göttingen: V&R.
 FIÉVET, C., 1999. *Manuel de latin audio-oral*. Pau: Université de Pau et des pays de l'Adour.
 FIÉVET, C., 2015. 'Quemadmodum usus sermonis Latini in schola viam ad legendum planiorem breviorque aperire possit'. *Mantinea* 1, 305–327.
 MIRAGLIA, L., 2009. *Nova via, Latine doceo: guida per gli insegnanti. Parte I, Familia Romana*. Roma: Edizioni Accademia Vivarium novum.
 RICUCCI, M., 2013. 'Per un apprendimento linguistico secondo il metodo neo-comparativo: note storico-concettuali'. *Lingue antiche e moderne* 2, 55-78.

Odkazy na internetové a mobilní zdroje:

<https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159>

Seznam literatury instruktora:

BALBO, A., 2011. 'Pragmatic Aspects of Teaching Translation Methods from Latin to Italian.' In: *Formal Linguistics and the Teaching of Latin. Theoretical and Applied Perspectives in Comparative Grammar*, 371–92. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
 BONVINO, E., 1998. *C'era una volta il metodo: tendenze attuali nella didattica delle lingue straniere*. Roma: Carocci.
 GLÜCKLICH, H.-J., 2008. *Lateinunterricht - Didaktik und Methodik*. Göttingen: V&R.
 LEWIS, M., 1997. 'Pedagogical Implications of the Lexical Approach.' In: J. Coady – T. Huckin (edd.), *Second Language Vocabulary Acquisition: A Rationale for Pedagogy*. Cambridge: CUP, 255-270.
 WITTICH, P., 2015. *Sprache und Latein Unterrichten: planen, durchführen, reflektieren*. Berlin: Cornelsen Verlag GmbH.

Odkaz na powerpointovou prezentaci s přednáškou:

<https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=539769>

Číslo a název deskriptoru:	Forma plnění deskriptoru:
- 1.4.1 Dokáží při výuce gramatiky zohlednit potřeby studentů	Na základě posouzení charakteristiky dané metody a učebních stylů žáků
- 1.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce gramatiky	Výběrem té metody, která aktivizaci žáků podporuje
- 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky	Na základě zvážení specifík jednotlivých metod a jejich práce s gramatikou
- 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky	Elektronické nástroje budou představeny vyučujícím, studenti je zapojí do svých výstupů
- 2.4.1 Dokáží při výuce slovní zásoby zohlednit potřeby studentů	Na základě posouzení charakteristiky dané metody a učebních stylů žáků
- 2.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce slovní zásoby	Výběrem té metody, která aktivizaci žáků podporuje

- 2.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování slovní zásoby	Na základě zvážení specifík jednotlivých metod a jejich práce s lexikem
- 2.4.6 Dokáží při výuce slovní zásoby využít moderních technologií	Elektronické nástroje budou představeny vyučujícím, studenti je zapojí do svých výstupů
- 4.3.1 Dokáží upravit text pro potřeby a dle úrovně svých studentů	Na základě studia metod, které k tomuto vybízejí
- 4.3.2 Dokáží volit a využívat zjednodušenou četbu	Na základě studia metod, které k tomuto vybízejí
- 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků	Na základě posouzení učebních stylů žáků v souladu se zvolenou metodou směřující k co nejdřívější četbě lat. textů
- 4.3.7 Dokáží rozlišit mezi technikami zaměřenými na čtení jako proces a produkt	Na základě výkladu vyučujícího
- 4.3.11 Dokáží doporučit vhodné strategie pro rozvoj čtení a čtenářské autonomie	Na základě studia čtecích strategií a teorie čtenářské gramotnosti
- 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu	Na základě zvážení specifík jednotlivých metod a jejich práce s lexikem, na základě syntaktické analýzy
- 6.4.5 Dokáží vybírat smysluplné mluvené a interakční aktivity, které by měly povzbudit účastníky různých schopností k účasti	Na základě poznatků ze semináře
- 6.4.10 Mám repertoár technik a aktivit, které vedou k zapojení žáků do činnosti mluvení.	Na základě poznatků ze semináře, zejména poznáním metod, které podporují aktivní a produktivní užívání jazyka
- 6.6.2 Ovládám řadu technik opravování chyb v žákovském projevu.	Na základě poznatků ze semináře
- 6.6.3 Ovládám techniky vedoucí studenty k autokorekci v mluveném projevu	Na základě poznatků ze semináře
- 6.6.4 Dokáží hodnotit pokrok v rozvoji mluveného projevu žáků a přizpůsobovat tomu výuku	Na základě poznatků ze semináře
- 7.2.4 Dokáží vybrat smysluplné aktivity, které podporují rozvoj jejich kreativního potenciálu	Na základě poznatků ze semináře a teoretické reflexe ukázkové hodiny
	Míru splnění deskriptorů analyzují jednak sami studenti, jednak ji ověřuje vyučující během semináře komunikací se studenty, pomocí jim zadaných dílčích úkolů a kontrolními otázkami.
Zadání úkolů do portfolia:	
- zpracovat referát na jednu z předem vybraných metod - ukázková hodina na zvolené téma a její teoretická reflexe	
Otázky pro studenty:	
Jaké jsou výhody a nevýhody jednotlivých metod? Jak souvisí volba metody se zvoleným didaktickým cílem? Jaká jsou specifika metody corpusu <i>Hermeneumata Pseudodositheana</i> ? Jak souvisí volba metody s výukovým stylem žáků?	

Jak se díváte na problematiku “čtení” x “překládání”?	
Přílohy	Test ověřující znalosti metod výuky jazyka: https://www.tefl.net/quizzes/methods.php

Seminář č:	5 (2 hodiny)	Název semináře:	Metody výuky latiny
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Vyvození a posouzení metody vycházející z vlastního TP
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☐ prezentace ☐ jiná		Délka: 35 minut
Cíl aktivity:	Na základě TP vytvořených studenty v předchozím semináři určit nejprve spontánně, na základě nejvýraznějších znaků TP, hlavní metodu, kterou by studenti při vlastní výuce používali.		
Popis aktivity:	Studenti autoanalyzují vlastní návrhy, případně si je mezi sebou vymění, a na jejich základě popíší, jaká je převládající užitá metoda.		
Deskriptory:	Do značné míry tyto: <ul style="list-style-type: none"> - 1.4.1 Dokáží při výuce gramatiky zohlednit potřeby studentů - 1.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce gramatiky - 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky - 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky - 2.4.1 Dokáží při výuce slovní zásoby zohlednit potřeby studentů - 2.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce slovní zásoby - 2.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování slovní zásoby - 2.4.6 Dokáží při výuce slovní zásoby využít moderních technologií - 4.3.1 Dokáží upravit text pro potřeby a dle úrovně svých studentů - 4.3.2 Dokáží volit a využívat zjednodušenou četbu - 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků - 4.3.7 Dokáží rozlišit mezi technikami zaměřenými na čtení jako proces a produkt - 4.3.11 Dokáží doporučit vhodné strategie pro rozvoj čtení a čtenářské autonomie - 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu - 6.4.5 Dokáží vybírat smysluplné mluvené a interakční aktivity, které by měly povzbudit účastníky různých schopností k účasti - 6.4.10 Mám repertoár technik a aktivit, které vedou k zapojení žáků do činnosti mluvení. - 6.6.2 Ovládám řadu technik opravování chyb v žákovském projevu. - 6.6.3 Ovládám techniky vedoucí studenty k autokorekci v mluveném projevu - 6.6.4 Dokáží hodnotit pokrok v rozvoji mluveného projevu žáků a přizpůsobovat tomu výuku - 7.2.4 Dokáží vybrat smysluplné aktivity, které podporují rozvoj jejich kreativního potenciálu 		
Pomůcky:	Vlastní návrhy TP ve fyzické písemné podobě		
Možné Problémy:	Možná selhání identifikace užití metody.		

Seminář č:	5 (2 hodiny)	Název semináře:	Metody výuky latiny
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Metody výuky (latinské) literatury
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☐ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná		Délka: 55 minut
Cíl aktivity:	Představit studentům základní metody výuky (latinské) literatury		
Popis aktivity:	Pomocí prezentace a výkladu představíme studentům základní metody výuky latinské literatury		

Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> - 4.3.1 Dokáží upravit text pro potřeby a dle úrovně svých studentů - 4.3.2 Dokáží volit a využívat zjednodušenou četbu - 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků - 4.3.7 Dokáží rozlišit mezi technikami zaměřenými na čtení jako proces a produkt - 4.3.11 Dokáží doporučit vhodné strategie pro rozvoj čtení a čtenářské autonomie - 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu
Pomůcky:	Moodle; PP prezentace („Metody výuky latiny“)
Literatura:	<p>FIÉVET, C., 2015. ‘Quemadmodum usus sermonis Latini in schola viam ad legendum planiorem breviorumque aperire possit’. <i>Mantinea</i> 1, 305–327.</p> <p>MIRAGLIA, L., 2009. <i>Nova via, Latine doceo: guida per gli insegnanti. Parte I, Familia Romana</i>. Roma: Edizioni Accademia Vivarium novum.</p> <p>HNÍK, O. (2015). ‘Didaktika literatury: od polemických diskursů po formování samostatného oboru’; ‘Didaktiky expresivních oborů: tvorba a její reflexe ve výchově a vzdělávání’ a ‘Oborové didaktiky: bilance a perspektivy’. In: I. Stuchlíková – T. Janík (edd.), <i>Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy</i>. Brno: Masarykova univerzita; 41-65, 383-385, 425.</p> <p>HNÍK, O. (2017). <i>Didaktika literatury: výzvy oboru</i>. Praha: Karolinum.</p>
Možné Problémy:	Jde víceméně (až na možné dotazy) o frontální podání, takže hrozí, že studenti nebudou vždy náležitě zapojeni.

Seminář č:	5 (2 hodiny)	Název semináře:	Metody výuky latiny		
Číslo aktivity:	3	Název aktivity:	Metody výuky latinského jazyka		
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☐ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka:	60 minut
Cíl aktivity:	Představit studentům základní metody výuky (latinského) jazyka				
Popis aktivity:	Pomocí prezentace a výkladu představíme studentům základní metody výuky (latinského) jazyka				
Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> - 1.4.1 Dokáží při výuce gramatiky zohlednit potřeby studentů - 1.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce gramatiky - 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky - 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky - 2.4.1 Dokáží při výuce slovní zásoby zohlednit potřeby studentů - 2.4.2 Dokáží využít aktivizační techniky při výuce slovní zásoby - 2.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování slovní zásoby - 2.4.6 Dokáží při výuce slovní zásoby využít moderních technologií - 6.4.5 Dokáží vybírat smysluplné mluvené a interakční aktivity, které by měly povzbudit účastníky různých schopností k účasti - 6.4.10 Mám repertoár technik a aktivit, které vedou k zapojení žáků do činnosti mluvení. - 6.6.2 Ovládám řadu technik opravování chyb v žákovském projevu. - 6.6.3 Ovládám techniky vedoucí studenty k autokorekci v mluveném projevu - 6.6.4 Dokáží hodnotit pokrok v rozvoji mluveného projevu žáků a přizpůsobovat tomu výuku - 7.2.4 Dokáží vybrat smysluplné aktivity, které podporují rozvoj jejich kreativního potenciálu 				
Pomůcky:	Materiály v Moodle; PP prezentace; test k ověření pochopení metod výuky jazyka https://www.tefl.net/quizzes/methods.php				
Literatura:	<p>HENDRICH, J., 1988. <i>Didaktika cizích jazyků</i>. Praha: SPN.</p> <p>CHODĚRA, R. 2013. <i>Didaktika cizích jazyků. Úvod do vědního oboru</i>. Praha: Akademia.</p> <p>MAŇÁK, J. – ŠVEC, V., 2003. <i>Výukové metody</i>. Brno: Paido.</p>				

	MINKOVA, M. – TUNBERG, T., 2012. 'Active Latin: Speaking, Writing, Hearing the Language'. <i>New England Classical Journal</i> 39 (2), 113–128. MIRAGLIA, L., 1996. 'Come (non) si insegna il latino'. <i>Micromega</i> 5, 1-14. FIÉVET, C., 1999. <i>Manuel de latin audio-oral</i> . Pau: Université de Pau et des pays de l'Adour.
Možné Problémy:	Jde víceméně (až na možné dotazy) o frontální podání, takže hrozí, že studenti nebudou vždy náležitě zapojeni.

Seminář č:	5 (2 hodiny)	Název semináře:	Metody výuky latiny
Číslo aktivity:	4	Název aktivity:	Představení <i>Hermeneumata Pseudodositheana</i>
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná		Délka: 30 minut
Cíl aktivity:	Představit studentům výukové materiály používané k výuce latiny / řečtiny již v antice. Postihnout jejich metodu a zvážit využití v dnešní výuce.		
Popis aktivity:	Již v antice existovaly materiály, které využívali jak řeckojazyční obyvatelé především východní části římské říše k tomu, aby si naučili latinsky, tak římské děti k tomu, aby pronikli důkladně jednak do své mateřštiny a jednak naopak do řečtiny. Tyto materiály užívaly přímo metodu výuky a mnohé postupy, které se s jejich pomocí užívaly, lze aplikovat i dnes. Tyto materiály studentům stručně představíme a společně si přečteme vybrané ukázky.		
Deskriptory:	- 4.3.1 Dokáží upravit text pro potřeby a dle úrovně svých studentů - 4.3.2 Dokáží volit a využívat zjednodušenou četbu - 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků - 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu - 7.2.4 Dokáží vybrat smysluplné aktivity, které podporují rozvoj jejich kreativního potenciálu		
Pomůcky:	Texty colloquií z <i>Hermeneumata Pseudodositheana</i> (v knize přinesené na hodinu)		
Literatura:	MAREK, B., 2017. 'Hermeneumata (Pseudodositheana) and Their Didactic Use'. <i>AUC Philologica – Graecolatina Pragensia</i> XXVII – 2/2017; 127-152. ARCHIBALD, E. P. – BROCKLISS, W. – GNOZA, J. (edd.), 2015. <i>Learning Latin and Greek from Antiquity to the Present</i> . Cambridge: Cambridge University Press. DICKEY, E., 2016. <i>Learning Latin the Ancient Way: Latin Textbooks from the Ancient World</i> . Cambridge: Cambridge University Press.		
Možné Problémy:	Poznání, že uvedené materiály jsou v dnešních podmínkách výuky latiny nevyužitelné.		

SEMINÁŘ Č. 6

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dll.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Analýza tuzemských učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ				
Číslo tématu:	06	Týden v semestru:	8.-9.	Počet seminářů:	2
Cíle semináře:					
Seznámit studenty s relevantní nabídkou tuzemských učebnic latiny. Analyzovat se studenty podoby těchto pomůcek, posoudit metody a cíle a definovat jejich pozitiva a negativa.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none"> - orientace v tuzemské nabídce učebnic latiny - schopnost analýzy didaktického textu - schopnost relevantně posoudit didaktickou nabídku tuzemských učebnic ve srovnání s podmínkami na českých gymnáziích - rozšířené povědomí o metodách výuky na základě jejich uplatňování v učebnicích 					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none"> - přehled relevantních (k podobě výuky latiny na většině SŠ) tuzemských učebnic – počet vhodně zvolit dle počtu účastníků semináře, vybrat nejrelevantnější - učebnice využívající jinou než převážně gramaticko-translační metodu výuky - alternativní učebnice - metaznaky učebnic (grafika, forma apod.) - stručný výklad o historii výukových pomůcek v českých zemích 					
Splnění sebehodnotící deskriptory (výčet):					
<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 9.1 Dokáži identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň mých žáků. - 9.2 Dokáži z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro mé žáky. - 9.4 Dokáži posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty. - 9.5 Dokáži posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit. - 9.6 Dokáži doporučit učební materiály užitečné pro mé žáky. - 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat. 					
Příprava na seminář – zadání pro studenty:					
Prostudování vybraných učebnic dostupných v knihovnách FF a na internetu, příprava referátu na jednu z nich.					
Seznam povinné četby pro studenty:					
<p>JEDLIČKOVÁ, L., 2019. 'Latinské učebnice pro střední školy v České republice'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 3-8.</p> <p>BEJLOVEC, J. a kol., 1993. <i>Latina pro vysoké školy</i>. Praha: SPN.</p> <p>HAKENOVÁ, A., 1989. <i>Latina pro gymnázia</i>. Praha: SPN.</p> <p>PECH, J., 1994. <i>Latina pro gymnázia</i>. Praha: Leda.</p> <p>PROS, J., 1998. <i>Latinitas Viva (učební texty latinského jazyka pro gymnázia)</i>. Boskovice: Gymnázium Boskovice.</p> <p>SEINEROVÁ, V., 1997. <i>Latina pro střední školy</i>. Praha: Fortuna.</p> <p>ŠPAŇÁR, J. – KETTNER, E., 1965. <i>Latina pro I.–III. ročník střední všeobecně vzdělávacích škol</i>. Praha: SPN.</p>					
Seznam rozšiřující četby pro studenty:					
<p>KUŤÁKOVÁ, E. – SLABOCHOVÁ, D. (2014). <i>Ad fontes – Cursus Latinus</i>. Praha: Karolinum.</p> <p>PECH, J. (2006). <i>Latinská čítanka nejen pro gymnázia</i>. Praha: Leda.</p> <p>KÁBRT, J. – KUCHARSKÝ, P. – VRÁNEK, Č. – WOLF, A. (1961). <i>Latinská čítanka pro střední všeobecně vzdělávací školu III</i>. Praha: SPN.</p>					

MAREK, B., 2021. 'Latinská četba na gymnáziích od roku 1948 do současnosti'. Auriga (ZJKF) (v tisku).	
MAREK, B., 2020. 'Latinská četba na gymnáziích od konce 19. století do roku 1948'. Auriga (ZJKF) LXII/1; 91-116.	
Odkazy na internetové a mobilní zdroje:	
https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159 https://clanky.rvp.cz/clanek/c/latina/19273/USKALI-A-PREDNOSTI-JEDNOTLIVYCH-LATINSKYCH-UCEBNIC.html	
Seznam literatury instruktora:	
PRŮCHA, J., 1984. <i>Hodnocení obtížnosti učebnic: Struktury a parametry učiva</i> . Praha: VUOS.	
PRŮCHA, J., 1998. <i>Učebnice: teorie a analýzy edukačního média</i> . Brno: PAIDO.	
Číslo a název deskriptoru:	Forma plnění deskriptoru:
- 1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky.	- Mezi tuzemskými student vytipuje ty, které splňují tento deskriptor
- 9.1 Dokáže identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň svých žáků.	- Studium obsahu učebnic se zřetelem na podmínky vyučování na gymnáziích v ČR
- 9.2 Dokáže z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro své žáky.	- Studium obsahu učebnic se zřetelem na podmínky vyučování na gymnáziích v ČR a na modelovou situaci ve třídě (typ školy, stáří žáků apod.)
- 9.4 Dokáže posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty.	- Částečně již provedeno v tématu 03; v tomto semináři se analýza vhodnosti rozšíří a připomenou se požadavky kur. dok.
- 9.5 Dokáže posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit.	- Na základě analýzy učebnic, diskuse s vyučujícím a případně "hostem" z řad fakultních učitelů
- 9.6 Dokáže doporučit učební materiály užitečné pro své žáky.	- Vyplyne zejména z analýzy provedené v tomto a následujícím semináři (zahraniční učebnice)
- 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat.	- Vyplyne částečně i z tématu 01 a 02; v tomto semináři zhodnotí studenti pozitiva jednotlivých materiálů, takže budou s to je obhájit i před žáky
	Míru splnění deskriptorů analyzují jednak sami studenti, jednak ji ověřuje vyučující během semináře komunikací se studenty, pomocí jim zadáných dílčích úkolů a kontrolními otázkami.
Zadání úkolů do portfolia:	
- do části "Multimediálního balíčku" – tuzemské učebnice latiny dostupné na internetu + další materiály	
Otázky pro studenty:	
Jak se liší učebnice latiny z období před rokem 1989 a po něm?	
Jaký je trend ve vývoji učebních materiálů pro latinu v ČR?	

Jaké v učebnicích převládají metody a jak se realizují?
 Jaké jsou jejich přednosti a slabiny?
 Které tuzemské jsou učebnice jsou nejvhodnější vzhledem k podmínkám výuky latiny na gymnáziích?

Seminář č:	6 (2 hodiny)	Název semináře:	Analýza tuzemských učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ	
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Analýza a prezentace vybrané učebnice	
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka: 90 minut
Cíl aktivity:	Představit a analyzovat klíčové učebnice české provenience používané na SŠ v ČR.			
Popis aktivity:	Každý ze studentů doma analyzuje přidělenou učebnici, přičemž se drží zejména kritérií hodnocení stanovených vyučujícími a uvedených v Moodlu. Následně danou učebnici představí na hodině a uvede její pozitiva i negativa.			
Deskriptory:	- 1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 9.1 Dokážu identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň mých žáků. - 9.2 Dokážu z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro mé žáky. - 9.4 Dokážu posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty. - 9.5 Dokážu posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit. - 9.6 Dokážu doporučit učební materiály užitečné pro mé žáky. - 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat.			
Pomůcky:	Učebnice (viz literatura), Moodle			
Literatura:	JEDLIČKOVÁ, L., 2019. 'Latinské učebnice pro střední školy v České republice'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 3-8. BEJLOVEC, J. a kol., 1993. <i>Latina pro vysoké školy</i> . Praha: SPN. HAKENOVÁ, A., 1989. <i>Latina pro gymnázia</i> . Praha: SPN. PECH, J., 1994. <i>Latina pro gymnázia</i> . Praha: Leda. PROS, J., 1998. <i>Latinitas Viva (učební texty latinského jazyka pro gymnázia)</i> . Boskovice: Gymnázium Boskovice. SEINEROVÁ, V., 1997. <i>Latina pro střední školy</i> . Praha: Fortuna. ŠPAŇÁR, J. – KETTNER, E., 1965. <i>Latina pro I.–III. ročník střední všeobecně vzdělávacích škol</i> . Praha: SPN. KUŤÁKOVÁ, E. – SLABOCHOVÁ, D. (2014). <i>Ad fontes – Cursus Latinus</i> . Praha: Karolinum. PECH, J. (2006). <i>Latinská čítanka nejen pro gymnázia</i> . Praha: Leda. KÁBRT, J. – KUCHARSKÝ, P. – VRÁNEK, Č. – WOLF, A. (1961). <i>Latinská čítanka pro střední všeobecně vzdělávací školu III</i> . Praha: SPN.			
Možné Problémy:	Nedostatek času, nedostatečné zhodnocení některé z učebnic.			

Seminář č:	6 (2 hodiny)	Název semináře:	Analýza tuzemských učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Stručná historie příruček k výuce latiny v našich zemích od konce 19. století
Typ interakce:	☒ individuální ☐ párová ☐ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná		Délka: 30 minut
Cíl aktivity:	Ukázat studentům, jakých výukových materiálů se v našich zemích užívalo v posledních dvou staletích a jaké byly výhody a nevýhody těchto pomůcek.		
Popis aktivity:	Ve formě přednášky a prezentace představíme studentům vývoj výukových materiálů české provenienci v našich zemích.		
Deskriptory:	- 9.5 Dokáží posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit.		
Pomůcky:			
Literatura:	Historická kapitola vznikající disertační práce – B. Marek – <i>Literární text ve výuce latiny</i> . MAREK, B., 2021. 'Latinská četba na gymnáziích od roku 1948 do současnosti'. Auriga (ZJKF) (v tisku). MAREK, B., 2020. 'Latinská četba na gymnáziích od konce 19. století do roku 1948'. Auriga (ZJKF) LXII/1; 91-116.		
Možné Problémy:	Potenciální nudnost frontálního víceméně faktografického výkladu.		

Seminář č:	6 (2 hodiny)	Název semináře:	Analýza tuzemských učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ (on-line, ZOOM)
Číslo aktivity:	3	Název aktivity:	Hodnocení učebnic v ČR
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☐ prezentace ☐ jiná		Délka: 60 minut
Cíl aktivity:	Dokreslit obraz o stavu dostupných výukových materiálů české proveniencí, posoudit metody, kterých využívají, a zhodnotit, jak jsou či nejsou použitelné v podmínkách gymnaziální výuky latiny.		
Popis aktivity:	Postupně probereme ještě další učebnice, na které se nedostalo ve studentských referátech, a zhodnotíme je i v souladu s informacemi, které poskytl dotazník směřovaný na učitele latiny v ČR a který se týkal rovněž využívaných učebnic. Dále se podíváme na některé odborné články, které učebnice hodnotí.		
Deskriptory:	-1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 9.1 Dokáží identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň mých žáků. - 9.2 Dokáží z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro mé žáky. - 9.4 Dokáží posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty. - 9.5 Dokáží posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit. - 9.6 Dokáží doporučit učební materiály užitečné pro mé žáky. - 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat.		
Pomůcky:	Dotazník pro učitele latiny v ČR (Moodle)		
Literatura:	PRŮCHA, J., 1984. <i>Hodnocení obtížnosti učebnic: Struktury a parametry učiva</i> . Praha: VUOS.		

	<p>PRŮCHA, J., 1998. <i>Učebnice: teorie a analýzy edukačního média</i>. Brno: PAIDO.</p> <p>JEDLIČKOVÁ, L., 2019. 'Latinské učebnice pro střední školy v České republice'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 3-8.</p>
Možné Problémy:	Nedostatek času

SEMINÁŘ Č. 7

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Analýza zahraničních učebnic				
Číslo tématu:	07	Týden v semestru:	10.-11.	Počet seminářů:	2
Cíle semináře:					
Seznámit studenty s reprezentativním vzorkem zahraničních učebnic, a to zejména těch, které lze potenciálně využít i při výuce na českých školách. Analyzovat se studenty podoby těchto pomůcek, posoudit metody a cíle a definovat jejich pozitiva a negativa.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none"> - orientace v zahraniční nabídce učebnic latiny - schopnost analýzy didaktického textu - schopnost relevantně posoudit didaktickou nabídku zahraničních učebnic ve srovnání s podmínkami na českých gymnáziích - rozšířené povědomí o metodách výuky na základě jejich uplatňování v učebnicích 					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none"> - přehled nejvýznamnějších a nejužívanějších zahraničních učebnic - pestré zastoupení provenience učebnic (anglofonní, frankofonní, germanofonní, italské, španělské ad.) - učebnice využívající přímou metodu výuky - další cizojazyčné učebnice - alternativní učebnice - polská učebnice <i>Homo Romanus</i> a její překlad do češtiny 					
Splněné sebehodnotící deskriptory (výčet):					
<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 9.1 Dokáži identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň mých žáků. - 9.2 Dokáži z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro mé žáky. - 9.4 Dokáži posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty. - 9.5 Dokáži posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit. - 9.6 Dokáži doporučit učební materiály užitečné pro mé žáky. - 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat. 					
Příprava na seminář – zadání pro studenty:					
Prostudování vybraných učebnic dostupných v knihovnách FF a na internetu.					
Seznam povinné četby pro studenty:					
<p>ČEPELÁK, Jiří A. <i>Lingua Latina per se illustrata a přímá metoda výuky latiny</i>. In POKORNÁ, Barbara (ed.). <i>Netradiční přístupy k výuce klasických jazyků</i> [CD-ROM]. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2008, s. 28-32.</p> <p>GRUBER-MILLER, J., 2005. 'Developing Listening and Speaking Skills: Practical Ways to Implement the Standards with the "Oxford Latin Course"'. <i>The Classical Journal</i> 101/1, 87-98.</p> <p>JEDLIČKOVÁ, L., 2019. 'Latinské učebnice pro střední školy v České republice'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 3-8.</p> <p>KUŤÁKOVÁ, E., 2007. 'Nad novou polskou učebnicí: Stanislaw Wilczyński – Ewa Pobiedzińska - Anna Jaworska, Porta Latina.' <i>AVRIGA – ZJKF</i> 49, 120-124.</p> <p>MOUCHOVÁ, B., 2000. 'Učebnice latiny Hanse H. Orberga po půl století existence.' <i>AVRIGA – ZJKF</i> 42, 60-63.</p>					
Seznam rozšiřující četby pro studenty:					
MÜLLER, A. - SCHAUER, M., 1994. <i>Clavis Didactica Latina. Bibliographie für den Lateinunterricht</i> . Bamberg: C.C. Buchner.					

KIPF, S. - SCHAUER, M., 2011. <i>Clavis Didactica Latina. Bibliographie für den Lateinunterricht</i> 2. Bamberg: C. C. Buchner.	
Odkazy na internetové a mobilní zdroje:	
https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159	
Seznam literatury instruktora:	
PRŮCHA, J., 1984. <i>Hodnocení obtížnosti učebnic: Struktury a parametry učiva</i> . Praha: VUOS.	
PRŮCHA, J., 1998. <i>Učebnice: teorie a analýzy edukačního média</i> . Brno: PAIDO.	
ad.	
Odkaz na powerpointovou prezentaci s přednáškou:	https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=539764
Číslo a název deskriptoru:	Forma plnění deskriptoru:
- 1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky.	- Mezi zahraničními studenty vytipuje ty, které splňují tento deskriptor
- 9.1 Dokáže identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň svých žáků.	- Studium obsahu učebnic se zřetelem na podmínky vyučování na gymnáziích v ČR
- 9.2 Dokáže z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro své žáky.	- Studium obsahu učebnic se zřetelem na podmínky vyučování na gymnáziích v ČR a na modelovou situaci ve třídě (typ školy, stáří žáků apod.)
- 9.4 Dokáže posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty.	- Částečně již provedeno v tématu 03; v tomto semináři se analýza vhodnosti rozšíří a připomenou se požadavky kur. dok.
- 9.5 Dokáže posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit.	- Na základě analýzy učebnic, diskuse s vyučujícím a případně "hostem" z řad fakultních učitelů
- 9.6 Dokáže doporučit učební materiály užitečné pro své žáky.	- Vyplyne zejména z analýzy provedené v tomto a předcházejícím semináři (tuzemské učebnice)
- 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat.	- Vyplyne částečně i z tématu 01 a 02; v tomto semináři zhodnotí studenti pozitiva jednotlivých materiálů, takže budou s to je obhájit i před žáky
	Míru splnění deskriptorů analyzují jednak sami studenti, jednak ji ověřuje vyučující během semináře komunikací se studenty, pomocí jim zadaných dílčích úkolů a kontrolními otázkami.
Zadání úkolů do portfolia:	
- do části "Multimediálního balíčku" – zahraniční učebnice latiny dostupné na internetu + další materiály	
Otázky pro studenty:	
Jaké jsou hlavní výukové trendy v moderních zahraničních učebnicích? Reflektují požadavky a zájmy současných žáků?	

Jaké v nich převládají metody a jak se realizují?
 Jaké jsou jejich přednosti a slabiny?
 Které zahraniční učebnice jsou použitelné pro žáky gymnázií v ČR a proč?

Seminář č:	7 (2 hodiny)	Název semináře:	Analýza zahraničních učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ	
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Analýza a prezentace vybrané učebnice	
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka: 45 minut
Cíl aktivity:	Představit a analyzovat vybrané učebnice latiny zahraniční provenience.			
Popis aktivity:	Každý ze studentů doma analyzuje přidělenou učebnici, přičemž se drží zejména kritérií hodnocení stanovených vyučujícími a uvedených v Moodle. Následně danou učebnici představí na hodině a uvede její pozitiva i negativa.			
Deskriptory:	- 1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 9.1 Dokáži identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň svých žáků. - 9.2 Dokáži z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro mé žáky. - 9.4 Dokáži posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty. - 9.5 Dokáži posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit. - 9.6 Dokáži doporučit učební materiály užitečné pro mé žáky. - 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat.			
Pomůcky:	Seznam vybraných učebnic (aktualizovaný vždy předložen studentům na hodině), Moodle			
Literatura:	ČEPELÁK, Jiří A. <i>Lingua Latina per se illustrata a přímá metoda výuky latiny</i> . In POKORNÁ, Barbara (ed.). <i>Netradiční přístupy k výuce klasických jazyků</i> [CD-ROM]. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2008, s. 28-32. GRUBER-MILLER, J., 2005. 'Developing Listening and Speaking Skills: Practical Ways to Implement the Standards with the "Oxford Latin Course"'. <i>The Classical Journal</i> 101/1, 87-98. JEDLIČKOVÁ, L., 2019. 'Latinské učebnice pro střední školy v České republice'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 3-8. KUŤÁKOVÁ, E., 2007. 'Nad novou polskou učebnicí: Stanislaw Wilczyński - Ewa Pobiedzińska - Anna Jaworska, Porta Latina.' <i>AVRIGA – ZJKF</i> 49, 120-124. MOUCHOVÁ, B., 2000. 'Učebnice latiny Hanse H. Orberga po půl století existence.' <i>AVRIGA – ZJKF</i> 42, 60-63.			
Možné Problémy:	Nedostatek času, nedostatečné zhodnocení některé z učebnic.			

Seminář č:	7 (2 hodiny)	Název semináře:	Analýza tuzemských učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ	
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Komparace vybraných zahraničních učebnic	
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☐ prezentace ☐ jiná			Délka: 90 minut
Cíl aktivity:	Dokreslit, nakolik jen je to možné, obraz o stavu dostupných výukových materiálů zahraniční provenience, posoudit metody, kterých využívají a zhodnotit, jak jsou či nejsou použitelné v podmínkách gymnaziální výuky latiny v ČR.			

Popis aktivity:	Postupně probereme ještě další učebnice, na které se nedostalo ve studentských referátech, a zhodnotíme je i v souladu s informacemi, které poskytl dotazník směřovaný na učitele latiny v ČR a který se týkal rovněž využívaných učebnic – třebaže s cizojazyčnými učebnicemi pracuje pouze minimum vyučujících. Dále se podíváme na některé odborné články, které učebnice hodnotí.
Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> -1.1.10 Mám dobrý přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování gramatiky. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 9.1 Dokáži identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro věk, zájmy, cíle a úroveň mých žáků. - 9.2 Dokáži z učebnic vybrat takové texty a jazykové aktivity, které jsou vhodné pro mé žáky. - 9.4 Dokáži posoudit vhodnost učebnic a výukových materiálů s ohledem na kurikulární dokumenty. - 9.5 Dokáži posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit. - 9.6 Dokáži doporučit učební materiály užitečné pro mé žáky. - 9.7 Umím žákům vysvětlit důležitost těchto zdrojů informací a naučit je s nimi efektivně pracovat.
Pomůcky:	Dotazník pro učitele latiny v ČR; Moodle
Literatura:	<p>PRŮCHA, J., 1984. <i>Hodnocení obtížnosti učebnic: Struktury a parametry učiva</i>. Praha: VUOS.</p> <p>PRŮCHA, J., 1998. <i>Učebnice: teorie a analýzy edukačního média</i>. Brno: PAIDO.</p> <p>JEDLIČKOVÁ, L., 2019. 'Latinské učebnice pro střední školy v České republice'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 1/2019, 3-8.</p>
Možné Problémy:	Nedostatek času

Seminář č:	7 (2 hodiny)	Název semináře:	Analýza tuzemských učebnic; zhodnocení pozitiv a negativ	
Číslo aktivity:	3	Název aktivity:	Úvahy o překladu a adaptaci zahraniční učebnice	
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka: 45 minut
Cíl aktivity:	Zhodnotit se studenty možnost překladu a adaptace polské učebnice <i>Homo Romanus</i>			
Popis aktivity:	V období konání semináře se naskytla možnost převodu polské učebnice latiny do češtiny a pro český trh. Se studenty tuto učebnici analyzujeme a posoudíme, zda je převod do češtiny a možný a žádoucí.			
Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> - 9.1 Dokáži identifikovat a zhodnotit učebnice a výukové materiály vhodné pro - 9.5 Dokáži posoudit aktuálnost či zastaralost učebnice a rozhodnout, zda ji změnit. 			
Pomůcky:	Polská učebnice <i>Homo Romanus</i>			
Literatura:	<p>PRŮCHA, J., 1984. <i>Hodnocení obtížnosti učebnic: Struktury a parametry učiva</i>. Praha: VUOS.</p> <p>PRŮCHA, J., 1998. <i>Učebnice: teorie a analýzy edukačního média</i>. Brno: PAIDO.</p>			
Možné Problémy:	Nedostatek času k posouzení všech relevantních znaků učebnice			

SEMINÁŘ Č. 8

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Obecné lingvodidaktické otázky (propojování poznatků z lingvistiky, psycholingvistiky, srovnávací lingvistiky, pedagogiky, psychologie, teorie jazykové akvizice atp.).				
Číslo tématu:	08	Týden v semestru:	12.-14.	Počet seminářů:	3
Cíle semináře:					
Zapojit didaktiku latiny do širšího kontextu pedagogiky, psychologie, lingvistiky apod. Ukázat studentům, že při výuce latiny je nutno být nejen skvěle připraven didakticky, ale i oborově a mezioborově, tj. že je nutné se zejména při výuce jazyka opírat o poznatky obecné lingvistiky a psycholingvistiky a při práci ve třídě a škole o poznatky z psychologie a pedagogiky. Cílem je také, aby si studenti propojili poznatky z didaktického semináře s tím, co se učí na pedagogicko-psychologickém základě a na oborových (nebo i obecně fakultních) kurzech lingvistiky.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none"> - schopnost propojovat didaktické a lingvistické dovednosti a znalosti - schopnost propojovat didaktické a pedagogicko-psychologické dovednosti a znalosti - obecná schopnost mezioborového propojování - znalost některých klíčových poznatků z příbuzných oborů 					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none"> - klasické vzdělání a rozvoj osobnosti (stručný nástin) - úvod do teorie učebních stylů (včetně kritiky této teorie) - “Comprehensible Input“ - didaktika latiny a lingvistické teorie - kognitivní lingvistika a latina - teorie akvizice druhého jazyka (specifika latiny jako jazyka mrtvého) 					
Splnění sebehodnotící deskriptory (výčet):					
<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice gramatiky cizího jazyka. - 1.1.8 Dokáží vyhodnotit vliv žákovských proměnných na výuku gramatiky. - 1.1.9 Mám přehled o literatuře věnující se metodice výuky gramatiky. - 1.1.11 Rozumím roli kontextu při prezentaci a procvičování gramatických jevů. - 1.1.12 Rozumím roli diskurzu při prezentaci a procvičování gramatických jevů. - 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky. - 1.2.6 Dokáží sestavit gramatický syllabus a uvědomuji si jeho nevýhody. - 1.2.7 Dokáží navrhnout vlastní materiály pro prezentaci a procvičování gramatiky. - 1.3.1 Dokáží použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny. - 1.4.1 Dokáží při výuce gramatiky zohlednit potřeby studentů. - 1.4.4 Dokáží zvolit a doporučit vhodné žákovské strategie pro učení se gramatice. - 2.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice slovní zásoby cizího jazyka. - 2.1.4 Dokáží vyhodnotit vliv žákovských proměnných na výuku slovní zásoby. - 2.1.5 Dokáží aplikovat znalosti z lexikologie a lexikální sémantiky při výuce slovní zásoby. - 2.1.6 Mám přehled o literatuře věnující se metodice výuky slovní zásoby. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 2.1.9 Rozumím roli kontextu při prezentaci a procvičování slovní zásoby. - 2.1.10 Rozumím roli diskurzu při prezentaci a procvičování slovní zásoby. - 2.2.4 Dokáží začleňovat již probranou slovní zásobu do další výuky. - 2.2.5 Dokáží navrhnout vlastní materiály pro prezentaci a procvičování slovní zásoby. - 2.3.1 Dokáží použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny. 					

<p>skupiny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.4.1 Dokáží při výuce slovní zásoby zohlednit potřeby studentů. - 2.4.4 Dokáží zvolit a doporučit vhodné žákovské strategie pro učení se slovní zásobě. - 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu. - 4.3.15 Dokáží navrhnout řadu činností před čtením, které pomohou studentům orientovat se v textu.
Příprava na seminář – zadání pro studenty:
Prostudování zadané literatury, příprava pedagogického výstupu zaměřeného na výklad vybraného gramatického tématu
Seznam povinné četby pro studenty:
<p>MAREK, B., 2016-2019. 'Vliv klasického vzdělání na rozvoj osobnosti 1-4'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 3/2016: 5-13; 4/2016: 2-11; 3-4/2017: 2-8; 1/2019: 24-34.</p> <p>PATRICK, R., 2015. 'Making Sense of Comprehensible Input in the Latin Classroom'. <i>Teaching Classical Languages</i> 6 (1), 108-136.</p> <p>DEAGON, A., 2006. 'Cognitive Style and Learning Strategies in Latin Instruction'. In: J. Gruber-Miller (ed.), <i>When Dead Tongues Speak: Teaching Beginning Greek and Latin</i>. Oxford: Oxford University Press, 27-49.</p> <p>REYNOLDS(OVÁ), E. (2021). 'The „Learning Styles“ Myth Is Still Prevalent Among Educators – And It Shows no Sign of Going Away'. <i>Research Digest</i> (The British Psychological Society). On-line: https://digest.bps.org.uk/2021/02/04/the-learning-styles-myth-is-still-prevalent-among-educators-and-it-shows-no-sign-of-going-away/?fbclid=IwAR3qSvCWNHqDEF2YXIAe7Th7JTkC0CdIQoEUCceWNB6xdEKVE3HIbLBTuws (8. 2. 2021).</p> <p>HAAG, L. – STERN, E., 2003. 'In Search of the Benefits of Learning Latin'. <i>Journal of Educational Psychology</i>. Vol. 95/No. 1/2003, 174-178.</p>
Seznam rozšiřující četby pro studenty:
<p>BREIDEL, R., 2005. <i>De Discendi Natura: Learning Styles in the Teaching of Latin</i>. American Classical League.</p> <p>BRACKE, E. – BRADSHAW, C., 2017. 'The Impact of Learning Latin on School Pupils: A Review of Existing Data'. <i>The Language Learning Journal</i>, 1.</p> <p>HEILIG, E., 1981. 'Zur Verwendung von dependenzgrammatischen Elementen im Lateinunterricht des Gymnasiums'. <i>Latin Linguistics and Linguistic Theory</i>, 287-294.</p> <p>ONIGA, R., 1998. 'Teorie linguistiche e didattica del latino'. <i>Estudios de lingüística latina</i> 2, 613-626.</p>
Odkazy na internetové a mobilní zdroje:
<p>https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159</p> <p>https://www.icsi.edu/media/portals/22/Learning%20Styles.pdf</p> <p>https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=539770</p>
Seznam literatury instruktora:
<p>PORTMANN-TSELIKAS, P. R., 2003. 'Kognitive Linguistik und Spracherwerb.' <i>Der Altsprachliche Unterricht</i> 46 (4-5), 72-84.</p> <p>OXFORD, R. L., 1990. <i>Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know</i>. New York: Newberry House Publishers.</p> <p>ONIGA, R. – IOVINO, R. – GIUSTI, G. (edd.), 2011. <i>Formal Linguistics and the Teaching of Latin. Theoretical and Applied Perspectives in Comparative Grammar</i>. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.</p> <p>KRASHEN, S. D., 1981. <i>Second Language Acquisition and Second Language Learning</i>. Oxford: Pergamon Press Inc.</p> <p>BAÑOS BAÑOS, J. M., 2009. 'Cómo analizar un texto en latín: consideraciones sobre la didáctica de la Gramática Latina'. <i>Reduca (Filologia), Series Classica</i> 1.1, 50-68.</p>

Číslo a název deskriptoru:	Forma plnění deskriptoru:
- 1.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice gramatiky cizího jazyka.	- na základě studia teorie akvizice druhého ciz. jazyka
- 1.1.8 Dokáží vyhodnotit vliv žakovských proměnných na výuku gramatiky.	- na základě poznatků z psychologie a psycholingvistiky
- 1.1.9 Mám přehled o literatuře věnující se metodice výuky gramatiky.	- poznatky ze semináře, seznam představen vyučujícím
- 1.1.11 Rozumím roli kontextu při prezentaci a procvičování gramatických jevů.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 1.1.12 Rozumím roli diskurzu při prezentaci a procvičování gramatických jevů.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky.	- na základě výkladu principů mezipředmětové i intrapředmětové výuky
- 1.2.6 Dokáží sestavit gramatický syllabus a uvědomuji si jeho nevýhody.	- po studiu lingvistických faktorů zasahujících do výuky latiny
- 1.2.7 Dokáží navrhnout vlastní materiály pro prezentaci a procvičování gramatiky.	- po prostudování podobných vzorových materiálů od vyučujícího či kolegů
- 1.3.1 Dokáží použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 1.4.1 Dokáží při výuce gramatiky zohlednit potřeby studentů.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 1.4.4 Dokáží zvolit a doporučit vhodné žakovské strategie pro učení se gramatice.	- na základě studia základů teorie učebních stylů a dalších psychologicko-pedagogických faktorů
- 2.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice slovní zásoby cizího jazyka.	- na základě studia teorie akvizice druhého ciz. jazyka
- 2.1.4 Dokáží vyhodnotit vliv žakovských proměnných na výuku slovní zásoby.	- na základě poznatků z psychologie a psycholingvistiky
- 2.1.5 Dokáží aplikovat znalosti z lexikologie a lexikální sémantiky při výuce slovní zásoby.	- na základě studia dílčích aspektů lingvistiky
- 2.1.6 Mám přehled o literatuře věnující se metodice výuky slovní zásoby.	- poznatky ze semináře, seznam představen vyučujícím
- 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby.	- částečně již splněno u tématu 06 a 07; doplněno vyučujícím, se zaměřením k lexiku
- 2.1.9 Rozumím roli kontextu při prezentaci a procvičování slovní zásoby.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 2.1.10 Rozumím roli diskurzu při prezentaci a procvičování slovní zásoby.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 2.2.4 Dokáží začleňovat již probranou slovní zásobu do další výuky.	- na základě výkladu principů mezipředmětové i intrapředmětové výuky

- 2.2.5 Dokáží navrhnout vlastní materiály pro prezentaci a procvičování slovní zásoby.	- po prostudování podobných vzorových materiálů od vyučujícího či kolegů
- 2.3.1 Dokáží použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 2.4.1 Dokáží při výuce slovní zásoby zohlednit potřeby studentů.	- na základě studia dalších faktorů (např. psychologických) vstupujících do procesu výuky
- 2.4.4 Dokáží zvolit a doporučit vhodné žákovské strategie pro učení se slovní zásobě.	- na základě studia základů teorie učebních stylů a dalších psychologicko-pedagogických faktorů
- 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu.	- opět na základě již probraných témat a poznatků z ped-psy a dalších oborů
- 4.3.15 Dokáží navrhnout řadu činností před čtením, které pomohou studentům orientovat se v textu.	- opět na základě již probraných témat a poznatků z ped-psy a dalších oborů
	Míru splnění deskriptorů analyzují jednak sami studenti, jednak ji ověřuje vyučující během semináře komunikací se studenty, pomocí jim zadaných dílčích úkolů a kontrolními otázkami.

Zadání úkolů do portfolia:

- zaznamenání dosud splněných deskriptorů a způsobu jejich splnění; příprava pedagogického výstupu zaměřeného na výklad vybraného gramatického tématu

Otázky pro studenty:

Nakolik se klasické vzdělání může promítat do života těch, kteří ho nabyli?
 Co všechno hraje roli v procesu výuky?
 Splňuje (alespoň někde) výuka latiny na gymnáziích v ČR “Comprehensible Input“?
 Které lingvistické teorie mají přímý vliv na výuku latiny?
 Kterému učebnímu stylu žáků se při výuce na gymnáziích dostává největší podpory?
 Jakou roli hraje ve výuce latiny kognitivní lingvistika?
 Jaké jsou hlavní body teorie akvizice druhého jazyka?

Seminář č:	8 (3 hodiny)	Název semináře:	Obecné lingvodidaktické otázky (propojování poznatků z lingvistiky, psycholingvistiky, srovnávací lingvistiky, pedagogiky, psychologie, teorie jazykové akvizice atp.)
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Vliv klasického vzdělání na rozvoj osobnosti
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná		Délka: 90 minut
Cíl aktivity:	Přispět k rozvoji schopnosti propojovat didaktické a pedagogicko-psychologické dovednosti a znalosti studentů		
Popis aktivity:	Ve formě přednášky a následné diskuse (poměr přednáška x diskuse = 40 min x 50 minut) představíme studentům, jak dle zpráv profesorů latiny a některých psychologů od konce 19. století do současnosti ovlivňovala a ovlivňuje klasická studia osobnost studentů.		
Pomůcky:	literatura		

Literatura:	MAREK, B., 2016-2019. 'Vliv klasického vzdělání na rozvoj osobnosti 1-4'. <i>Andragogika – čtvrtletník pro rozvoj a vzdělávání dospělých</i> 3/2016: 5-13; 4/2016: 2-11; 3-4/2017: 2-8; 1/2019: 24-34. HAAG, L. – STERN, E., 2003. 'In Search of the Benefits of Learning Latin'. <i>Journal of Educational Psychology</i> . Vol. 95/No. 1/2003, 174-178. BRACKE, E. – BRADSHAW, C., 2017. 'The Impact of Learning Latin on School Pupils: A Review of Existing Data'. <i>The Language Learning Journal</i> , 1.
Možné Problémy:	Příliš dlouhý frontální výklad

Seminář č:	8 (3 hodiny)	Název semináře:	Obecné lingvodidaktické otázky (propojování poznatků z lingvistiky, psycholingvistiky, srovnávací lingvistiky, pedagogiky, psychologie, teorie jazykové akvizice atp.)		
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Úvod do teorie učebních stylů		
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka:	90 minut
Cíl aktivity:	Seznámit studenty s teorií učebních stylů (cognitive style / learning style) a s pojmy, jako jsou „operation learning“ či „field independent“ ad. Představit i názory, které tuto teorii vyvracejí. Uvést dostatečné množství konkrétních příkladů.				
Popis aktivity:	Ve formě přednášky a následné diskuse představíme studentům základní pojednání o učebních stylech, aby tak lépe mohli volit metodu výuky v závislosti právě na profilu třídy.				
Deskriptory:	- 1.1.1 Dokáže formulovat základní koncepty akvizice gramatiky cizího jazyka. - 1.1.8 Dokáže vyhodnotit vliv žakovských proměnných na výuku gramatiky. - 1.1.11 Rozumím roli kontextu při prezentaci a procvičování gramatických jevů. - 1.1.12 Rozumím roli diskurzu při prezentaci a procvičování gramatických jevů. -- 1.2.6 Dokáže sestavit gramatický syllabus a uvědomuji si jeho nevýhody. - 1.3.1 Dokáže použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny. - 1.4.1 Dokáže při výuce gramatiky zohlednit potřeby studentů. - 1.4.4 Dokáže zvolit a doporučit vhodné žakovské strategie pro učení se gramatice. - 2.3.1 Dokáže použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny.				
Pomůcky:	literatura; PPT https://www.icsi.edu/media/portals/22/Learning%20Styles.pdf				
Literatura:	DEAGON, A., 2006. 'Cognitive Style and Learning Strategies in Latin Instruction'. In: J. Gruber-Miller (ed.), <i>When Dead Tongues Speak: Teaching Beginning Greek and Latin</i> . Oxford: Oxford University Press, 27–49. BREIDEL, R., 2005. <i>De Discendi Natura: Learning Styles in the Teaching of Latin</i> . American Classical League. OXFORD, R. L., 1990. <i>Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know</i> . New York: Newberry House Publishers.				
Možné Problémy:	Příliš dlouhý frontální výklad				

Seminář č:	8 (3 hodiny)	Název semináře:	Obecné lingvodidaktické otázky (propojování poznatků z lingvistiky, psycholingvistiky, srovnávací lingvistiky, pedagogiky, psychologie, teorie jazykové akvizice atp.)		
Číslo aktivity:	3	Název aktivity:	Výuka latiny a (kognitivní) lingvistika		
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka:	35 minut
Cíl aktivity:	Přispět k rozvoji schopnosti propojovat didaktické a lingvistické dovednosti a znalosti studentů				
Popis aktivity:	Ve formě přednášky a následné diskuse představíme studentům některé koncepty latinské lingvistiky využitelné v didaktice latinského jazyka.				
Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice gramatiky cizího jazyka. - 1.1.9 Mám přehled o literatuře věnující se metodice výuky gramatiky. - 1.1.11 Rozumím roli kontextu při prezentaci a procvičování gramatických jevů. - 1.1.12 Rozumím roli diskurzu při prezentaci a procvičování gramatických jevů. - 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky. - 1.2.6 Dokáží sestavit gramatický syllabus a uvědomuji si jeho nevýhody. - 1.2.7 Dokáží navrhnout vlastní materiály pro prezentaci a procvičování gramatiky. - 1.3.1 Dokáží použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny. - 2.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice slovní zásoby cizího jazyka. - 2.1.4 Dokáží vyhodnotit vliv žakovských proměnných na výuku slovní zásoby. - 2.1.5 Dokáží aplikovat znalosti z lexikologie a lexikální sémantiky při výuce slovní zásoby. - 2.1.6 Mám přehled o literatuře věnující se metodice výuky slovní zásoby. - 2.1.7 Mám přehled o základních učebnicích pro výuku, výklad a procvičování slovní zásoby. - 2.1.9 Rozumím roli kontextu při prezentaci a procvičování slovní zásoby. - 2.1.10 Rozumím roli diskurzu při prezentaci a procvičování slovní zásoby. - 2.2.4 Dokáží začleňovat již probranou slovní zásobu do další výuky. - 2.2.5 Dokáží navrhnout vlastní materiály pro prezentaci a procvičování slovní zásoby. - 2.3.1 Dokáží použít různé prezentační techniky a volit je s ohledem na charakteristiky žáka či dané skupiny. - 2.4.1 Dokáží při výuce slovní zásoby zohlednit potřeby studentů. - 2.4.4 Dokáží zvolit a doporučit vhodné žakovské strategie pro učení se slovní zásobě. - 4.3.13 Dokáží studentům představit různé strategie, jak se vyrovnat s obtížnou nebo neznámou slovní zásobou v textu. - 4.3.15 Dokáží navrhnout řadu činností před čtením, které pomohou studentům orientovat se v textu. 				
Pomůcky:	Literatura viz níže				
Literatura:	PATRICK, R., 2015. 'Making Sense of Comprehensible Input in the Latin Classroom'. <i>Teaching Classical Languages</i> 6 (1), 108-136. HEILIG, E., 1981. 'Zur Verwendung von dependenzgrammatischen Elementen im Lateinunterricht des Gymnasiums'. <i>Latin Linguistics and Linguistic Theory</i> , 287-294. ONIGA, R., 1998. 'Teorie linguistiche e didattica del latino'. <i>Estudios de lingüística latina</i> 2, 613-626. ONIGA, R. – IOVINO, R. – GIUSTI, G. (edd.), 2011. <i>Formal Linguistics and the Teaching of Latin. Theoretical and Applied Perspectives in Comparative Grammar</i> . Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.				

	PORTMANN-TSELIKAS, P. R., 2003. 'Kognitive Linguistik und Spracherwerb.' <i>Der Altsprachliche Unterricht</i> 46 (4-5), 72-84. BAÑOS BAÑOS, J. M., 2009. 'Cómo analizar un texto en latín: consideraciones sobre la didáctica de la Gramática Latina'. <i>Reduca (Filologia), Series Classica</i> 1.1, 50-68.
Možné Problémy:	Příliš dlouhý a potenciálně nezajímavý frontální výklad

Seminář č:	8 (3 hodiny)	Název semináře:	Obecné lingvodidaktické otázky (propojování poznatků z lingvistiky, psycholingvistiky, srovnávací lingvistiky, pedagogiky, psychologie, teorie jazykové akvizice atp.)		
Číslo aktivity:	4	Název aktivity:	Základy teorie akvizice 2. jazyka		
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☒ prezentace ☐ jiná			Délka:	55 minut
Cíl aktivity:	Podat základní představu o principech akvizice 2. jazyka				
Popis aktivity:	Ve formě přednášky a následné diskuse představíme studentům některé základní aspekty teorie akvizice druhého jazyka.				
Deskriptory:	- 1.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice gramatiky cizího jazyka. - 2.1.1 Dokáží formulovat základní koncepty akvizice slovní zásoby cizího jazyka.				
Pomůcky:	literatura; https://dl1.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=539770				
Literatura:	KRASHEN, S. D., 1981. <i>Second Language Acquisition and Second Language Learning</i> . Oxford: Pergamon Press Inc.				
Možné Problémy:	Příliš stručné podání, které nevytvoří náležitou představu o dané látce.				

SEMINÁŘ Č. 9

Název kurzu (kód v SIS):	Didaktika latinského jazyka (AGL200003)				
Odkaz na kurz v Moodle:	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159				
Název tématu:	Syntaktická analýza a její využití při výuce latiny				
Číslo tématu:	09	Týden v semestru:	15.	Počet seminářů:	1
Cíle semináře:					
Představit studentům způsoby a metody, jak pomocí analýzy syntaxe latinských jednoduchých vět i souvětí poučit žáky obecně o větných členech a druzích VV. Ukázat studentům srovnání vybraných syntaktických jevů v latině a češtině tak, aby jejich komparací v hodinách latiny poučili své žáky o hlavních rozdílech i podobnostech. Tím naplní i jeden z cílů mezioborové spolupráce a pronikou hlouběji do struktury latinského jazyka.					
Získané způsobilosti:					
<ul style="list-style-type: none"> - orientace v syntaxi věty jednoduché i v syntaxi souvětí z didaktického hlediska - znalost hlavních rozdílů vybraných gramatických a syntaktických jevů v češtině a latině 					
Seznam klíčových témat:					
<ul style="list-style-type: none"> - Latinská syntax a její specifika z didaktického hlediska - Česká syntax a její specifika z didaktického hlediska - Syntaktická analýza z didaktického pohledu - Vybrané gramatické a syntaktické problémy – slovosled, pf. x impf., druhy VV (omezené množství) 					
Splnění sebehodnotící deskriptory (výčet):					
<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.4 Dokáží aplikovat znalosti z morfologie a syntaxe při výuce gramatiky. - 1.1.7 Rozumím, proč mají při výuce gramatiky klíčovou roli význam a funkce. - 1.2.1 Dokáží stanovit cíl hodiny a aktivit zaměřených na gramatiku a upravit podle něj úlohy. - 1.2.2 Dokáží odůvodněně volit, které aspekty gramatiky vyučovat a v jaké sekvenci. - 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky. - 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky. - 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky. - 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků. 					
Příprava na seminář – zadání pro studenty:					
Nastudování předepsané literatury, resp. jejích částí; příprava samostatného pedagogického výstupu zaměřeného na využití syntaktické analýzy.					
Seznam povinné četby pro studenty:					
BARTONĚK, A., 2008. <i>Srovnávací syntax v evropském kontextu</i> . Brno: MUNI Press. MIKULOVÁ, J., 2014. <i>Syntax latinských vedlejších vět</i> . Brno: Masarykova univerzita. BAUER, J., 1972. 'Vliv řečtiny a latiny na vývoj syntaktické stavby slovanských jazyků'. In Bauerová, M. & M. Grepl ad. (eds.), <i>Syntactica slavica</i> , 1972, 47–67.					
Seznam rozšiřující četby pro studenty:					
BAÑOS BAÑOS, J. M., 2009. 'Cómo analizar un texto en latín: consideraciones sobre la didáctica de la Gramática Latina'. <i>Reduca (Filologia)</i> , Series Classica 1.1, 50-68.					
Odkazy na internetové a mobilní zdroje:					
https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8159					
Seznam literatury instruktora:					
LIEBERMANN, B., 2014. 'Grammatik Und Sprachkompetenz. Zur Relevanz der lateinischen Grammatik Christian Touratiers für den Lateinunterricht an Schulen'. <i>Pegasus- Onlinezeitschrift XIV</i> (1): 151–66. ONIGA, R., 1998. 'Teorie linguistiche e didattica del latino'. <i>Estudios de lingüística latina</i> 2, 613-626.					
Číslo a název deskriptoru:			Forma plnění deskriptoru:		
- 1.1.4 Dokáží aplikovat znalosti z morfologie a syntaxe při výuce gramatiky.			- na základě studia literatury, běžné oborové literatury a výkladu vyučujícího, který		

	směřuje k naplnění tohoto deskriptoru
- 1.1.7 Rozumím, proč mají při výuce gramatiky klíčovou roli význam a funkce.	- na základě studia příslušné literatury
- 1.2.1 Dokáží stanovit cíl hodiny a aktivit zaměřených na gramatiku a upravit podle něj úlohy.	- student provede tuto aktivitu při přípravě svého výstupu zaměřeného na syntaktickou analýzu
- 1.2.2 Dokáží odůvodněně volit, které aspekty gramatiky vyučovat a v jaké sekvenci.	- student provede tuto aktivitu při přípravě svého výstupu zaměřeného na syntaktickou analýzu
- 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky.	- student provede tuto aktivitu při přípravě svého výstupu zaměřeného na syntaktickou analýzu
- 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky.	- student provede tuto aktivitu při přípravě svého výstupu zaměřeného na syntaktickou analýzu
- 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky.	- student provede tuto aktivitu při přípravě svého výstupu zaměřeného na syntaktickou analýzu
- 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků.	- student provede tuto aktivitu při přípravě svého výstupu zaměřeného na syntaktickou analýzu a po výkladu vyučujícího a následné diskusi s ním a kolegy
	Míru splnění deskriptorů analyzují jednak sami studenti, jednak ji ověřuje vyučující během semináře komunikací se studenty, pomocí jim zadaných dílčích úkolů a kontrolními otázkami.
Zadání úkolů do portfolia:	
- příprava samostatného pedagogického výstupu zaměřeného na využití syntaktické analýzy.	
Otázky pro studenty:	
<p>Jaké jsou hlavní rozdíly v syntaxi věty jednoduché v latině a v češtině?</p> <p>Co z toho plyne pro výuku latiny?</p> <p>Jaký je rozdíl mezi pojetím časů v latině a v češtině?</p> <p>Co z toho plyne pro výuku latiny?</p> <p>Jakou zvolit strategii při snaze uplatnit syntaktickou analýzu v situaci, kdy žáci nemají (ani nemohou mít) dostatečné znalosti morfologie a ostatní “nižší” gramatiky?</p>	

Seminář č:	9	Název semináře:	Syntaktická analýza a její využití při výuce latiny
Číslo aktivity:	1	Název aktivity:	Orientace v syntaxi věty jednoduché i v syntaxi souvětí z didaktického hlediska
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☐ prezentace ☐ jiná		Délka: 45 minut
Cíl aktivity:	Představit studentům způsoby a metody, jak pomocí analýzy syntaxe latinských jednoduchých vět i souvětí poučit žáky obecně o větných členech a druzích VV.		
Popis aktivity:	Se studenty ve skupince probereme jednotlivé větné členy latinské věty a různé druhy vedlejších vět a ukážeme si, jak je žákům zajímavě a smysluplně vykládat. Některé složitější syntaktické jevy budou mít již připraveny na základě domácí přípravy.		
Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.4 Dokáží aplikovat znalosti z morfologie a syntaxe při výuce gramatiky. - 1.1.7 Rozumím, proč mají při výuce gramatiky klíčovou roli význam a funkce. - 1.2.1 Dokáží stanovit cíl hodiny a aktivit zaměřených na gramatiku a upravit podle něj úlohy. - 1.2.2 Dokáží odůvodněně volit, které aspekty gramatiky vyučovat a v jaké sekvenci. - 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky. - 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky. - 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky. - 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků. 		
Pomůcky:			
Literatura:	BARTONĚK, A., 2008. <i>Srovnávací syntax v evropském kontextu</i> . Brno: MUNI Press. MIKULOVÁ, J., 2014. <i>Syntax latinských vedlejších vět</i> . Brno: Masarykova univerzita.		
Možné Problémy:	Studenti by mohli některá vysvětlení považovat za zbytečně obtížná a argumentovat tím, že na gymnáziích se dnes ke složitější syntaxi už v zásadě nedochází.		

Seminář č:	9	Název semináře:	Syntaktická analýza a její využití při výuce latiny
Číslo aktivity:	2	Název aktivity:	Hlavní rozdíly vybraných gramatických a syntaktických jevů v češtině a latině
Typ interakce:	☐ individuální ☐ párová ☒ skupinová ☒ výklad ☐ prezentace ☐ jiná		Délka: 45 minut
Cíl aktivity:	Ukázat studentům srovnání vybraných syntaktických jevů (spíše dosti omezeného množství) v latině a češtině tak, aby jejich komparací v hodinách latiny poučili své žáky o hlavních rozdílech i podobnostech. Tím naplní i jeden z cílů mezioborové spolupráce a proniknou hlouběji do struktury latinského jazyka.		
Popis aktivity:	Se studenty ve skupince probereme srovnání vybraných syntaktických jevů v latině a češtině.		
Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.4 Dokáží aplikovat znalosti z morfologie a syntaxe při výuce gramatiky. - 1.1.7 Rozumím, proč mají při výuce gramatiky klíčovou roli význam a funkce. - 1.2.1 Dokáží stanovit cíl hodiny a aktivit zaměřených na gramatiku a upravit podle něj úlohy. - 1.2.2 Dokáží odůvodněně volit, které aspekty gramatiky vyučovat a v jaké sekvenci. - 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky. - 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky. - 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky. 		

	- 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků.
Pomůcky:	
Literatura:	<p>BAUER, J., 1972. 'Vliv řečtiny a latiny na vývoj syntaktické stavby slovanských jazyků'. In BauEROVÁ, M. & M. Grepl ad. (eds.), <i>Syntactica slavica</i>, 1972, 47–67.</p> <p>BAÑOS BAÑOS, J. M., 2009. 'Cómo analizar un texto en latín: consideraciones sobre la didáctica de la Gramática Latina'. <i>Reduca (Filologia), Series Classica</i> 1.1, 50-68.</p> <p>LIEBERMANN, B., 2014. 'Grammatik Und Sprachkompetenz. Zur Relevanz der lateinischen Grammatik Christian Touratiers für den Lateinunterricht an Schulen'. <i>Pegasus- Onlinezeitschrift XIV</i> (1): 151–66.</p> <p>ONIGA, R., 1998. 'Teorie linguistiche e didattica del latino'. <i>Estudios de lingüística latina</i> 2, 613-626.</p>
Možné Problémy:	Nedostatečný pohled na danou problematiku – některé syntaktické jevy vyžadují hlubší lingvistické i didaktické bádání

Seminář č:	9	Název semináře:	Syntaktická analýza a její využití při výuce latiny
Číslo aktivity:	3	Název aktivity:	Příprava samostatného pedagogického výstupu zaměřeného na využití syntaktické analýzy
Typ interakce:	☒ individuální ☐ párová ☐ skupinová ☐ výklad ☐ prezentace ☐ jiná		Délka: domácí práce
Cíl aktivity:	Příprava vlastního pedagogického výstupu zaměřeného na syntaktickou analýzu.		
Popis aktivity:	Studenti si doma připraví základní výklad vybraného syntaktického jevu.		
Deskriptory:	<ul style="list-style-type: none"> - 1.1.4 Dokáží aplikovat znalosti z morfologie a syntaxe při výuce gramatiky. - 1.1.7 Rozumím, proč mají při výuce gramatiky klíčovou roli význam a funkce. - 1.2.1 Dokáží stanovit cíl hodiny a aktivit zaměřených na gramatiku a upravit podle něj úlohy. - 1.2.2 Dokáží odůvodněně volit, které aspekty gramatiky vyučovat a v jaké sekvenci. - 1.2.5 Dokáží začleňovat již probrané gramatické jevy do další výuky. - 1.4.5 Dokáží použít různé techniky procvičování gramatiky. - 1.4.6 Dokáží využít moderních technologií pro procvičování gramatiky. - 4.3.3 Umím vybrat texty odpovídající potřebám, zájmům a jazykové úrovni žáků. 		
Literatura:	jako u předešlých aktivit		
Možné Problémy:	Nedostatečná domácí příprava studentů		